

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37114 Соціологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	054 Соціологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	41
Повна назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02070944
ПІБ керівника ЗВО	Губерський Леонід Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.univ.kiev.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/41>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37114
Назва ОП	Соціологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р. 0 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	факультет соціології
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>Кафедра філософії гуманітарних наук та кафедра історії філософії філософського факультету; кафедра іноземних мов факультетів психології та соціології інституту філології; кафедра менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності економічного факультету; кафедра педагогіки факультету психології, кафедра теоретичної кібернетики факультету комп'ютерних наук та кібернетики та інші (в залежності від вибору аспірантами дисциплін)</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	просп. Академіка Глушкова, 4-д, місто Київ, 03022, Україна; вул. Володимирська, 64/13, місто Київ, 01601, Україна
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	120637
ПІБ гаранта ОП	Куценко Ольга Дмитрівна
Посада гаранта ОП	завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	olga.kutsenko@knu.ua

Контактний телефон гаранта ОП +38(068)-597-47-12

Додатковий телефон гаранта ОП +38(044)-521-33-40

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) підготовки докторів філософії за спеціальністю «соціологія» розроблена проектною групою факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУТШ) у 2015-2016 навчальному році на основі попереднього 30-річного досвіду підготовки кадрів вищої кваліфікації в галузі соціології через аспірантуру і докторантуру факультету соціології (до 2007 р. факультету соціології та психології), із врахуванням досвіду експертизи кандидатських і докторських досліджень в роботі спеціалізованої вченої ради Д 26.001.30 із захисту дисертацій, яка діє при факультеті соціології з початку 1990-х рр. Розробка і реалізація ОНП ґрунтувались на вивченні світових тенденцій розвитку науки, освіти і досліджень, потреб ринку праці, відгуків випускників аспірантури і роботодавців, запитів студентів. ОНП узасаднена як на наукових досягненнях сучасної глобальної, європейської, вітчизняної соціології, так і на наукових та освітньо-методичних здобутках наукової школи з теорії та методології досліджень факультету соціології, започаткованої професорами Воловичем В.І., Погорілим О.І., Тарасенком В.І. Перша версія ОНП підготовки докторів філософії за 4 спеціальностями з соціологічних наук затверджена вченою радою факультету соціології 22.04.2015 р. (протокол №9). У відповідності до нових вимог і нової класифікації наукових спеціальностей у 2016 р. розроблено нову ОНП за спеціальністю «соціологія», яка затверджена вченою радою КНУТШ (протокол №15 від 16.05.2016р.). ОНП ліцензована за наказом МОН України № 707 від 23.06.2016 у відповідності до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗВО (Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261). У 2018 р. форму та опис ОНП приведено у відповідність до наказу ректора №729-32 від 11.08.2017 р. з метою забезпечення дотримання вимог Закону України «Про вищу освіту», Довідника ЄКТС та Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості вищої освіти. Нова редакція опису ОНП затверджена рішенням Вченої ради КНУТШ (від 25.06.2018 р.) та введена в дію наказом ректора від 25.07.2018 № 659-31; навчальний план не змінювався. Оскільки на період розробки та впровадження ОНП стандарт за спеціальністю 054 «Соціологія» третього освітньо-наукового рівня ще не був розроблений і до цього часу не є затвердженим, то в ОНП прописані компетентності і програмні результати, колегіально прийняті в університеті у 2016 р. та погоджені з проектною групою і вченими радами факультету та університету. Відповідно до компетентностей і програмних результатів розроблені навчальний план і компоненти ОНП, зміст яких щорічно аналізується. З публікацією проекту стандарту (грудень 2019 р.) та з врахуванням змін до Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (згідно Постанови КМУ від 03.04.2019 № 283) розпочалися роботи з перегляду ОНП. Для цього на факультеті створено Програмний комітет з розвитку ОНП доктора філософії за спеціальністю «соціологія», в якому беруть участь представники академічної спільноти, роботодавців, випускників та аспірантів. За результатами засідання Програмного комітету від 18.02.2020 р., із врахуванням сучасних викликів соціологічної науки та освіти, взято курс на ширшу кооперацію провідних університетів м. Києва для підвищення ефективності ОНП та аспірантури з соціології та вдосконалення можливостей забезпечення індивідуальних траєкторій здобувачів ступеня доктора філософії.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	1	1	0	0	0
2 курс	2018 - 2019	2	2	0	0	0
3 курс	2017 - 2018	2	2	0	0	0
4 курс	2016 - 2017	5	5	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	1888 Соціологія 1962 Соціальні технології 27054 Соціологія (мова навчання російська) / Социология
другий (магістерський) рівень	1763 Соціальні технології 2081 Соціологія 20373 Гендерні студії / GenderStudies (програма подвійного

	дипломовання з Університетом Лунда, Швеція) 26409 Соціологія (мова навчання англійська) / Sociology
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37114 Соціологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	283553	82608
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	283553	82608
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2156	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>phdsoc_2018.pdf</i>	UCjSBm2T92Wlg5kO8axUVBLNMbBKBUsvw2O8MnoVeWw=
Освітня програма	<i>phdsoc2016.pdf</i>	rLiibuvZpkylM8fxRM1xP28bZbVKcbUs/omR3NHmty4=
Навчальний план за ОП	<i>phd_navchalnyiplan.pdf</i>	tnzSUafeOmdYnCoUwUT1JA/fSO8uRwbwKorNAHOMYjs=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>РЕЦЕНЗІЯ Чурилов ММ.pdf</i>	6W7ryu/CH/i7u3SPk+8Tpm03X29wIfLNq5uyjQKnCzw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Шульги.pdf</i>	65l9PwwSS8l4ljeCn1+Ss6ehfuDwBStwphcBBpat+yk=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Оксамитна.pdf</i>	oopnZQsXYeMzWvygf/vYLkPA2XisilIYsqKjYrMzGM=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОНП - у підготовці висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у світовий науково-освітній простір фахівців-дослідників, готових до самостійної науково-дослідної та практичної діяльності в галузі соціології, здатних розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань або професійної практики. Унікальність ОНП в її комплексності, інтеграції теоретичної та прикладної спрямованості, акцентах на критичному мисленні та інноваційності, орієнтації на набуття сучасних дослідницьких і комунікативних компетентностей. ОНП забезпечує платформу знань, вмінь та навичок: 1) комплексної дослідницької роботи, що поєднує проблемно-орієнтовані, теоретичні, методологічні та практичні виміри, 2) розвитку сучасної методологічної культури дослідження, орієнтованої на евристику і дослідницьку логіку як теоретично спрямованих, так і спрямованих даними методологій, 3) застосування аналітичної оптики сучасного теоретичного синтезу пояснення складних соціальних феноменів; 4) здійснення експертизи соціальних процесів на основі як теоретичного та емпіричного аналізу із застосування математико-статистичних моделей і методів. Ґрунтовна теоретико-методологічна підготовка, навички з аналізу даних та організації дослідження, розуміння суспільства як складного феномену, сучасних трендів в суспільствах, науковому та освітньому просторах надають перевагу в подальшій професійній самореалізації та працевлаштуванні.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають меті, стратегії та головним завданням діяльності університету, які викладені у Статуті КНУТШ (затверджено наказом МОН від 22.02.2017 №280 - http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/statut-22-02-17.pdf), та у Стратегічному плані розвитку Університету на

період 2018-2025 року, зокрема у розділах I і II (прийнято Вченою радою КНУТШ 25.06.2018 року - <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). КНУТШ, як державний багатогалузевий класичний провідний ВНЗ України, здійснює підготовку фахівців з вищою освітою, аспірантів та докторантів за власними експериментальними освітніми програмами і навчальними планами. ОНП «Соціологія» реалізує основну мету освітньої діяльності університету, яка полягає у підготовці висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному і міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств усіх форм власності, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей. У відповідності до п. 2.1. Концепції розвитку освітньої діяльності, представленої у Статуті КНУТШ, зміст ОП «Соціологія», крім професійної підготовки на світовому рівні, ґрунтується на використанні результатів наукових досліджень в освітньому процесі, а також забезпечує формування ключових компетентностей, що є необхідними для самореалізації, активної громадянської позиції та здатності до працевлаштування.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів і випускників освітніх програм факультету соціології виявляються за допомогою: 1) щорічного моніторингового опитування студентів «UNIDOS», об'єкт дослідження: студенти 1-6 курсів КНУТШ (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya); 2) регулярних досліджень кар'єрних траєкторій випускників факультету усіх трьох рівнів вищої освіти (останнє у 2017р., приклад за 2013р. <https://sociology.knu.ua/uk/nauka>); 3) дослідження очікувань та потреб у фахових вміннях аспірантів і випускників аспірантури (2015 р., 2020 р.); 4) суцільного он-лайн опитування слухачів докторської програми в КНУТШ, січень-лютий 2020 р. (Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень); 5) активності Наукового товариства студентів та аспірантів і Ради молодих вчених факультету соціології (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/ntsa>); 6) участі у роботі вченої ради факультету 2 представників студентства; 7) участі аспірантів та випускників в роботі Програмного комітету з розвитку підготовки докторів філософії в галузі соціології на факультеті соціології. В ОНП і навчальному плані враховані, зокрема, пропозиції дисциплін фахової підготовки, спрямовані на формування дослідницьких компетентностей з аналізу даних, моделювання, соціоструктурного та соціокультурного аналізу, кількісного обмеження навантаження з асистентської практики. За пропозицією аспірантів готуються зміни до дисципліни з академічного письма (англійською мовою).

- роботодавці

Різномасштабна співпраця факультету з провідними державними та приватними соціологічними і маркетинговими установами дає можливість регулярно узгоджувати зміст і форми реалізації ОНП із запитамі роботодавців. У формулюванні компетентностей, програмних результатів і відповідних освітніх компонентів враховані запити, виявлені за результатами опитування роботодавців щодо якостей випускників та критеріїв їх відбору на вакантні посади (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/nauka/kriteriyi-viboru-robotodavcem-pracivnika>), а саме: формування у аспірантів цілісного бачення дослідження, вміння формулювати теоретично обґрунтовані гіпотези та логіку їх перевірки, розвиток аналітичних вмінь, вміння узагальнювати результати й формулювати рекомендації. Представники роботодавців беруть участь в роботі: 1) Програмного комітету з розвитку докторської програми з соціології (ІС НАНУ, Український інститут соціальних досліджень ім.О.Яременка, Компанія «Kantar Україна»), 2) спеціалізованої вченої ради із захисту докторських (кандидатських) дисертацій з соціології при факультеті соціології, 3) випускних екзаменаційних комісій (ІС НАНУ, Центр «SOCIS»), 4) в освітньому процесі (відкриті лекції, майстер-класи, експертиза, консультації), 5) в спільних наукових дослідженнях і організаціях конференцій. Враховані запити на чутливість тематики докторських досліджень до соціальних проблем, вміння застосовувати існуючі та створювати нові теоретичні моделі в соціологічному дослідженні, вміння досліджувати контент медіа й тестувати концепції нового продукту.

- академічна спільнота

Багаторічна співпраця факультету з університетами і дослідницькими установами в межах Міжнародної соціологічної асоціації, Соціологічної асоціації України, програми Європейського соціального дослідження дає можливість своєчасно виявляти запити щодо підготовки кадрів вищої кваліфікації, зокрема на формування методологічної культури, соціальних та етичних компетентностей, здатність вільно застосовувати англійську мову, працювати з наукометричними базами даних. Запити і очікування спільноти КНУТШ з підготовки кадрів вищої кваліфікації відображені в принципах і процедурах організації освітнього процесу та забезпечення його якості, представлених в Положенні про організацію освітнього процесу <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf> та в Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>. Запроваджений з 2017 р. відділом аспірантури КНУТШ моніторинг діяльності роботи кафедр і наукових керівників (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/analitichni-materialy>) дозволяє щорічно отримувати порівняльну інформацію про ефективність аспірантури і корегувати проблемні аспекти в науковому керівництві підготовки кандидатських досліджень. За ініціативою спільноти університету з 2015 року відбуваються регулярні дискусійні зібрання гарантів докторських ОНП і представників адміністрації КНУТШ, що сприяє впровадженню більш адекватних сучасним вимогам форм і методів організації ОНП.

- інші стейкхолдери

Приватна українська компанія «Київський міжнародний інститут соціології» <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=background>: запит на застосування сучасних методів обробки і аналізу інформації, розрахунку дизайн-ефекту, лінійних структурних рівнянь та комп'ютерного моделювання соціальних процесів. Запиту відповідає

результат навчання ПРН 22 - вміння будувати каузальний ряд із виявленого в соціологічних джерелах фактичного змісту соціальних явищ і процесів; спеціальна дисципліна з моделювання в соціології. Служба контентної аналітики телеканалу «Україна» <https://kanalukraina.tv/ua/about/vacancy/415>: запит на вміння аналізувати контент і концепції проектів, розробляти пропозиції щодо покращення показників проекту, проводити моніторинг прийнятих рішень і аналіз їх впливу на показники. Запит враховано введенням вибіркового фахового дисциплін із стратегій дослідження контенту медіа та соціального менеджменту і аудиту.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Відповідність ОП тенденціям і пріоритетам розвитку ринку праці встановлюється у результаті неперервної взаємодії, співпраці, консультування, проведення спільних досліджень та науково-практичних конференцій з представниками академічних, дослідницьких установ, які займаються професійною діяльністю в галузі соціології, а також з органами державного управління та місцевого самоврядування. За умов перманентних соціальних трансформацій, невизначеності соціальних процесів, незавершеними реформами державних і суспільних інститутів цілі ОП сфокусовані на комплексності підготовки дослідників з посиленням міждисциплінарних зав'язків, їх здатності до переосмислення і створення нового наукового знання за умов невизначеності. Розвиток сучасної методологічної культури, забезпечення можливостей для міжнародного стажування аспірантів є відповіддю на тенденції посилення конкуренції на ринках надання освітніх послуг і досліджень. Тенденції прагматизації дослідницької та освітньої діяльності, посилення вимог до методологічної культури і аналізу даних враховано введенням обов'язкових і вибіркового фахового дисциплін, а також економічного модуля в дисципліні «Філософія науки та інновацій», посиленням методик викладання фахових дисциплін з орієнтацією на аналітичний пошук, розвиток soft skills, критичного, інноваційного і прагматичного мислення. Введення до навчального плану асистентської практики і вибіркового дисциплін педагогічної майстерності є відгуком на посилення ролі університетів як основних роботодавців для випускників аспірантури.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Оскільки КНУТШ є провідним університетом, який здобув міжнародне та національне визнання (підтверджується щорічними рейтингами), цілі та програмні результати ОП зорієнтовані переважно на національний і міжнародний галузевий контекст, є релевантними цим контекстам у визначенні сучасних пріоритетів соціологічних досліджень і освіти, візії процесу підготовки та подальшої діяльності фахівців, їх суспільної ролі. Підвищена чутливість сучасної соціології і політики до соціальних проблем врахована в тематиці докторських досліджень, в низці обов'язкових та вибіркового дисциплін (ДВВ.01, ДВА1.17-19, ДВА2.05 тощо). Посилена галузеву потребу у компетентностях з аналізу даних, застосування інформаційних технологій, методологічній культурі задовольняє інша низка обов'язкових і вибіркового дисциплін (ДВВ.02, ДВА1.11-12, ДВА2.01-02 тощо), також спеціальні майстер-класи факультету (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/naukovi-lektoriyi>). ОП також враховує специфіку регіонального контексту: характерні для м.Києва максимальні в країні показники випуску соціологів-магістрів як потенційних абітурієнтів і попиту на ринку праці на соціологів-дослідників, викладачів і аналітиків з боку міжнародних, державних, приватних, громадських структур. Зокрема ОП підтримує можливості для аспірантів поєднання теоретичного навчання і практичної діяльності, міжнародного стажування, застосування для дисертації баз даних дослідницьких центрів, залучення практиків для консультацій, експертизи, майстер-класів тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Формування цілей і програмних результатів ОП спиралось на досвід організації докторських програм провідними університетами Європи і США з яким знайомились члени проектної групи ОП (професори Куценко і Чепак, доценти Горбачик, Сидоров, Савельєв, Бабенко, Чудовська тощо) під час закордонних стажувань, гостьових лекцій і конференцій, спільних проектів, розробки магістерської програми подвійного дипломування тощо; який також вивчався за допомогою аналізу інформації у відкритому доступі (веб-сайти університетів; матеріали міжнародної конференції «Докторські програми в Європі та Україні» 2007 р. тощо). Зокрема враховано здобутки докторських програм University of Iowa, PennState University (США), University of Konstanz, Free University of Berlin (ФРН), університетів Кембриджу і Абердіну (В.Британія), Лунду (Швеція) з розвитку сучасної методологічної культури, соціальних компетентностей (soft skills), інтернаціоналізації, формування широкого міждисциплінарного і фахового горизонтів наукових пошуків аспірантів. Формування цілей і програмних результатів також узасаднено на досвіді співпраці з Центром магістерських програм ЛНУ ім. Франка (проф. Куценко, доц.Бабенко) з розробки і впровадження першої в Україні PhD програми з культурології та соціальних наук в межах OSU/HESP (2005–2008 рр.); на результатах обговорення принципів і способів підготовки фахівців вищої кваліфікації, їх компетентностей, що проходило у форматі дискусій в межах САУ.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти в підготовці докторів філософії в галузі соціології ще не прийнято. У відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Класифікатора професій станом на 01.10.2015 р. та Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (схвалено Науково-методичною радою МОН України від 29.03.2016 № 3) протягом 2015-16 рр. проектною групою факультету соціології у співпраці з іншими факультетами КНУТШ та соціологами провідних українських університетів розроблено внутрішню розгорнуту систему компетентностей і програмних результатів навчання, яка включена до ліцензійної справи КНУТШ підготовки докторів філософії в

галузі соціології (ліцензія за наказом МОН України № 707 від 23.06.2016) і є органічним компонентом нової ОНП, затвердженої Вченою радою КНУТШ (від 25.06.2018) та введеної в дію наказом ректора (№659-32 від 25.07.2018). Досягнення результатів навчання на ОНП забезпечує кадровий склад найвищої кваліфікації (про що свідчать рівень кваліфікації, публікації, досвід науково-дослідної, проектної діяльності, міжнародної співпраці тощо). Для досягнення результатів задіяні ресурси не тільки факультету соціології, але всього університету (міжфакультетська співпраця, Науковий парк і дослідницькі лабораторії, Науково-консультаційний та Навчально-методичний центри, наукова бібліотека ім.Максимовича, комп'ютерні і мережеві можливості, відділи міжнародної співпраці та академічної мобільності тощо).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Розробка, затвердження, розвиток та моніторинг ОНП в університеті відповідає Європейській та Національній рамкам кваліфікацій (ЄКР і НКР). Проектна група працювала над відповідністю освітньої програми Дублінським дескрипторам. ОНП базується на системі компетентностей та програмних результатів навчання, а також на загальній кількості переводних залікових одиниць ECTS третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти НРК (9 рівень). Так, обсяг освітньої складової ОНП становить 40 кредитів ЄКТС (нормативні межі 30-60 кредитів), спрямованих на забезпечення інтегральної компетентності, а саме: здатності до самостійної науково-дослідної, науково-організаційної, науково-педагогічної, іншої практичної діяльності у галузі соціології, соціальних досліджень, експертизи та консультування, що передбачає знання та вміння розв'язувати на високому науковому рівні комплексні задачі теоретичного, методологічного та практичного спрямування, фахово працювати в міжнародних науково-дослідних, академічних центрах, програмах і проектах. ОНП розбудована на основі компетентнісного, результатного та студентоцентрованого підходу в організації навчання. Дисципліни і їх модулі складені з врахуванням технологій навчання та викладання, орієнтованих на заплановані результати, стандарти оцінювання, орієнтовані на вимірювання результатів навчання. Система компетентностей поділена на дві деталізовані категорії: загальні компетентності, що надають додаткові (часто вирішальні) перспективи для працевлаштування, формують здатність до працевлаштування, та спеціальні \ фахові компетентності, які є ключовими для здобуття ступеню доктора філософії з 054 і безпосередньо пов'язані із спеціальними знаннями предметної області. 20 загальних компетентностей структуровані за підкатегоріями дослідницьких, комунікативних, управлінських, науково-педагогічних, етичних, соціальних компетентностей. 10 спеціальних компетентностей представлені у підкатегоріях компетентностей щодо визначення проблематики соціологічних досліджень, збирання соціологічної інформації, опрацювання соціологічних джерел, побудови тлумачно-інтерпретаційних схем соціологічного нарративу та використання соціологічних знань в публічній сфері). Формування інтегральної компетентності, прийнятої в ОНП, майже збігається з відповідним формулюванням, представленим в оприлюдненому МОН України для ознайомлення проекту стандарту вищої освіти рівня доктора філософії в галузі соціології. Демонструючи спільні змістовні орієнтації на компетентності, необхідні для фахівців з соціології для забезпечення їх здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, дослідницько-інноваційної діяльності, між тим переліки конкретних компетентностей в університетській ОНП і проекті стандартів МОН помітно відрізняється. Це буде підставою для оновлення ОНП після затвердження МОН України стандартів підготовки докторів філософії в галузі соціології.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

40

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметною областю соціології є функціонування та розвиток суспільства як складного феномену у системній взаємодії його структурних, культурних і діяльнісних компонентів; форми прояву, механізми відтворення та зміни соціальних відносин; закономірності соціальних процесів і соціальної поведінки; соціальні проблеми і конфлікти на мікро та макро рівнях соціальних взаємодій, соціальні наслідки управлінських рішень. Зміст ОНП (освітні компоненти) відповідає предметній області спеціальності, заявленим цілям і фокусу програми; сконцентрований на вивченні а) складних соціальних феноменів і процесів, їх соціокультурних, соціокультурних та організаційних форм і механізмів прояву, а також б) способів їх вивчення, моделювання, експертизи і прогнозування засобами

соціології. Зміст ОНП має чітку структуру; освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Так, обов'язкова дисципліна «Студії з сучасної соціології» (ДВФ.01) задає систему сучасних соціологічних знань в теоретичному та онтологічному вимірах, що необхідно для обґрунтування наукової проблеми, теоретико-методологічних засад її вивчення, самостійного проведення наукового дослідження, здійснення коректного теоретичного узагальнення результатів дослідження і формулювання рекомендацій. Ця система знань конкретизується і поглиблюється за допомогою вибіркового фахових дисциплін з соціологічної теорії (ДВА2.04), галузевої матриці соціології (ДВА2.07), сучасного соціоструктурного аналізу (ДВА2.06), соціокультурних процесів в суспільстві (ДВА2.05) та глобальних трансформацій (ДВА2.03), актуальних проблем сучасного суспільства в глобальних і регіональних порівняннях (ДВА1.19), соціального менеджменту та аудиту (ДВА2.08). Знання цього змістовного блоку посилюються на рівні загальних компетентностей і методологічно спрямовуються обов'язковою дисципліною «Філософія науки та інновацій» (ОНД.02), доповнюються комплексом вибіркового фахових дисциплін соціогуманітарного і міждисциплінарного спрямування (ДВА1.01; ДВА1.17; ДВА1.18; ДВА1.24; ДВА1.28; ДВА1.29; ДВА1.30). Інша обов'язкова дисципліна «Дослідницька методологія в соціології» (ДВФ.02) є фундаментальною для розвитку методологічної культури і відповідних компетентностей в дослідженні складних соціальних феноменів і процесів. Відповідна система знань конкретизується і поглиблюється за допомогою вибіркового фахових дисциплін з обґрунтування висновку соціологічного дослідження (ДВА2.02), моделювання в соціології (ДВА2.01), сучасних кількісних методів аналізу соціальних даних (ДВА1.11), стратегій дослідження контенту медіа (ДВА2.09). Цей фаховий блок доповнюється комплексом вибіркового фахових дисциплін загальнонаукового та міждисциплінарного спрямування з інтелектуального обчислення та аналізу даних, інформаційних технологій, лінгвопрограмування та математичного моделювання (ДВА1.09; ДВА1.12; ДВА1.14-16; ДВА1.31-34; ДВА1.27).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів реалізується відповідно до затвердженого КМ України Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та Положення про організацію освітнього процесу КНУТШ (п.9.5, 9.6 -<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>) із дотриманням вимог ОНП; максимально враховуються індивідуальні потреби та інтереси аспірантів. Реалізація права на перерву у навчанні регулюється згідно п. 9.6 Положення: академічна відпустка може бути надана за станом здоров'я, у зв'язку з участю у програмах академічної мобільності, за сімейними та іншими обставинами. Індивідуальні траєкторії забезпечуються: 1) вибором теми наукового дослідження з врахуванням інтересів та наукових здобутків аспірантів на підставі їх дослідницьких пропозицій; 2) формуванням Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/zbirnyk-osnovnykh-dokumentiv/documents/97-aspirantura-ad-iunktura-shablony-zrazky-osnovnykh-dokumentiv>), який включає деталізовані навчальний план та план наукової роботи на усі чотири роки виконання ОНП, а також результати щорічної атестації; 3) реалізацією вільного вибору навчальних дисциплін (30% загального обсягу кредитів ЄКТС) з двох Переліків дисциплін ОНП, а також будь-яких інших дисциплін ОП університету; 5) реалізацією права на академічну мобільність за програмами академічного обміну, для участі в конференціях, літніх школах тощо.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Аспіранти здійснюють вільний вибір навчальних дисциплін відповідно до Положення про організацію освітнього процесу КНУТШ (п. 5.2.3) <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf> та Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір дисциплін [http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF). Навчальним планом ОНП передбачені два Переліки дисциплін вільного вибору аспірантів (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii/181-anotatsii-dystsypliny-vilnoho-vyboru-aspiranta-dva>), які складають 30% від загальної кількості кредитів ЄКТС за ОНП. Крім того, аспіранти можуть вибрати для вивчення будь-яку дисципліну з будь-якої ОП університету. Кожна дисципліна для вільного вибору аспірантів, що включена до Переліків 1 або 2, розрахована на 4 кредити для вивчення на другому році навчання. Перелік 1 містить 35 загальноуніверситетських дисциплін, з яких аспірант може обрати одну для вивчення. Дисципліни є міждисциплінарними, забезпечуються різними факультетами КНУТШ і спрямовані на формування загальних компетентностей професійно-педагогічного, дослідницького, комунікативного, управлінського, соціального спрямування. Певні дисципліни цього переліку є корисними аспірантам-соціологам для поглиблення фахових компетентностей. Перелік 2 містить 9 дисциплін фахового спрямування, з яких аспірант має обрати дві дисципліни для вивчення. Також аспіранти мають можливість вибору навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти як реалізація права на академічну мобільність. Аспіранти можуть заздалегідь ознайомитись з представленими на сторінках факультету і відділу аспірантури університету анотаціями або робочими навчальними програмами дисциплін за переліками для вільного вибору, отримати консультації наукових керівників і гаранта. У січні-лютому першого року навчання аспіранти пишуть індивідуальні заяви про вибір трьох дисциплін (одна з Переліку 1 та дві з Переліку 2) для вивчення на другому році аспірантури. Відділ аспірантури КНУТШ на підставі аналізу заяв аспірантів формує групи для вивчення вибіркового фахових дисциплін і готує відповідні накази. Згідно Положенню про організацію освітнього процесу КНУТШ від 31.08.2018, академічна група для прослуховування дисципліни формується, якщо за заявами є не менше 3-х слухачів для фахових дисциплін та 30 слухачів для загальноуніверситетських. До групи можуть бути зараховані здобувачі вищої освіти з одного або різних років навчання та спеціальностей. Якщо група за конкретною дисципліною не формується, то аспірантам пропонується зробити інший вибір з переліків дисциплін або дисциплін інших ОП. Враховуючи малу кількість аспірантів за спеціальністю 054 за погодженням з університетом практикуємо заняття за фаховими вибірково дисциплінами в малих групах кількістю 1-2 особи, що фактично переводить роботу в режим індивідуальної.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка забезпечується у чотирьох основних формах: -практичні заняття з дисциплін; - асистентська педагогічна практика; -дослідницька робота над докторським проектом (<https://sociology.knu.ua/uk/doktor-filosofiyi-phd-onp-sociologiya>) з презентаціями результатів на конференціях, семінарах факультету, інших науково-практичних форумах; - міжнародне стажування і участь у спеціальних практичних тренінгах, які проводяться в межах Міждисциплінарного університетського лекторію (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/aspirantura-vstup>) та наукового лекторію факультету (<https://sociology.knu.ua/uk/naukovi-lektoriyi>; <https://sociology.knu.ua/uk/news/vikoristannya-sml-social-media-listening-u-socialnih-doslidzhennyah-na-prikladi-youscan>). Зв навчальним планом на практичні заняття з обов'язкових дисциплін (1 і 2 блоки) відведено 62 навчальні години і не менше 12 годин з дисциплін за вибором аспіранта. Враховуючи особливості ОНП, викладачі широко застосовують в лекційних годинах активні методи навчання, спрямовані на відпрацювання практичних вмінь дослідницької, аналітичної діяльності, дискусій тощо. Асистентська педагогічна практика є обов'язковою, регулюється Положенням про асистентську педагогічну практику аспірантів/ад'юнктів КНУТШ (нова редакція прийнята рішенням Вченої ради КНУТШ, протокол №8 від 2.03.2020 р. <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>), розрахована на 10 кредитів ЄКТС і забезпечує практичне формування компетентностей викладача ЗВО.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОНП приділяє значну увагу формуванню широких соціальних, управлінських і комунікативних компетентностей з орієнтацією на сучасні глобальні і локальні соціальні виклики і забезпечення готовності випускників до успішної самореалізації за умов швидких соціальних змін. Для розвитку соціальних навичок до вибіркового Переліку 1 навчального плану включені дисципліни «Soft skills», з підготовки грантових пропозицій, психології спілкування, наукових комунікацій і оприлюднення дослідницьких результатів, практичної риторики, принципів організації наукової роботи, проектного управління, комерціалізації наукових досліджень і трансферу технологій, права інтелектуальної власності. За пропозицією аспірантів до обов'язкової дисципліни «Філософія науки та інновацій» введено соціально-економічний модуль, в межах якого надаються практичні знання і навички з технологій розробки start-up, комерціалізації досліджень і трансферу технологій. В КНУТШ працюють бізнес-школа (<https://www.scp.knu.ua/ru/>), Школа з розвитку лідерського та підприємницького потенціалу (<https://www.science-community.org/uk/node/195359>), фестиваль інновацій <https://www.scp.knu.ua/ru/glavnye-novosti/348-festyval-upnovatsyi>, спеціальні тренінги з аналізу соціальних медіа (<https://sociology.knu.ua/uk/news/vikoristannya-sml-social-media-listening-u-socialnih-doslidzhennyah-na-prikladi-youscan>), публікаційної активності, застосування ресурсів Web-of-Science <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3455/>.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт щодо професії соціолога не прийнятий. Наразі професійні стандарти перебувають в процесі розробки, а порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО нормативно не регульований.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Навантаження аспірантів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ, введеного в дію наказом ректора від 31.08.2018 р. №716-32 (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), обсяг освітніх компонентів і навантаження встановлюється Навчальним планом ОНП, який збалансовано з орієнтацією на час для виконання науково-дослідної роботи (основний акцент), теоретичного навчання, проходження асистентської практики, проведення підсумкового контролю, оформлення дисертаційного дослідження. Для кожного освітнього компоненту розроблено робочі навчальні плани (РНП), які визначають цілі, програмні результати, форми та обсяг проведення навчальних занять, форми контролю, зміст дисципліни. З врахуванням норм Положення на самостійну роботу відводиться 75-80% годин кожної навчальної дисципліни. Загальна схема підготовки аспірантів: Кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів і перевіряється при погодженні РНП НМК і вченою радою факультету з врахуванням зовнішніх відгуків. Теоретичне навчання здійснюється на першому і другому роках (30 тижнів). На підсумковий контроль - по 3 тижні кожного року (окрім третього). Асистентська практика - на другому й третьому роках навчання протягом 37 тижнів. За результатами співбесіди з аспірантами виявлено проблему перевантаження на другому році навчання, яку планується усунути більш гнучким перерозподілом годин на теоретичне навчання між першим і другим роками аспірантури.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма не застосовується.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/aspirantura-vstup> ;

http://www.asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2020/Aspirantura_2020.pdf ;

<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/vstupnikam> ; <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/aspirantura-phd-programa>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії в КНУТШ затверджуються щорічно на вступну кампанію наступного року рішенням Вченої ради університету. На навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «соціологія» мають право претендувати особи, які здобули освітній ступінь магістра або спеціаліста. Вступ відбувається на конкурсній основі за результатами складання фахового іспиту з соціології, що включає співбесіду за поданою вступником дослідницькою пропозицією і оцінюється за 100-бальною системою (<https://sociology.knu.ua/uk/aspirantura-phd-programa>). Співбесіда за дослідницькою пропозицією дозволяє оцінити готовність вступника до науково-дослідної, аналітичної роботи, рівень методологічної підготовленості, здатність успішно виконати вимоги освітньої програми. Також складається іспит з іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, або (за наявності) зараховується міжнародний сертифікат з іноземної мови (англійська, німецька, французька), який засвідчує рівні B2–C2. При відсутності такого сертифікату зараховуються результати складання вступного іспиту з іноземної мови з мінімальною позитивною оцінкою, що відповідає рівню B2; результати оцінюються за двобальною шкалою "склав\не склав". В конкурсі враховуються також наукові публікації абітурієнтів та (до 2019 року) дипломи I ступеню переможців Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт і олімпіади з соціології.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (від 29.06.2016 р.) http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk; Положенням про порядок Perezарухування результатів навчання у КНУТШ (від 29.06.2016р.)

http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk; Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ (від 31.08.2018р.) <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf> За зверненням вступників консультанти відділу аспірантури КНУТШ та відповідальні за вступну кампанію на факультеті надають консультації та роз'яснення. Визнання результатів навчання у межах академічної співпраці із іншими ЗВО \ науковими установами здійснюється із застосуванням ЄКТС або системи оцінювання навчальних досягнень студентів, що прийнята у країні закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ЄКТС. Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у КНУТШ регулюється додатком до правил прийому <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>.

Визнання кваліфікації, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20.02.2014 р. регулюється Наказом ректора від 12.07.2016 року № 603-22 (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

В межах програми академічних обмінів Еразмус+ та двостороннього договору з Лундським університетом (Швеція) дві аспірантки докторської програми факультету соціології КНУТШ Ободовська М. (15.08.2018р.-30.01.2018 р.) та Шабелюк М.(01.09.2018р.-30.01.2018 р.) протягом семестру перебували на стажуванні у Лундському університеті. Для проходження програми академічного обміну аспірантами за допомогою відповідальних за програму від КНУТШ та Лундського університету був складений індивідуальний графік стажування в Лундському університеті, який передбачав роботу над дисертаційним дослідженням, консультації з фахівцями Лундського університету по темі дослідження, участь у роботі аспірантського семінару кафедри соціології із презентацією результатів власної роботи. Графік був погоджений як з гарантом та науковим керівником факультету КНУТШ, так і кафедрою соціології Лундського університету. Ободовська М. додатково отримала 15 кредитів за прослухані курси, які будуть враховані в додатку до диплому. Результати академічного обміну були прозвітовані аспірантами на кафедрах і зараховані як компонент виконання індивідуального плану з ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю «соціологія».

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Можливість визнання результатів неформальної освіти в КНУТШ забезпечується Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ (від 31.08.2018р.) <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf> і реалізується в індивідуальному порядку за умов відсутності затверджених в державі відповідних регулятивних актів, існування яких передбачене чинним законодавством. Згідно Закону України «Про освіту» (ст.8, п.5) результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством; а органом, який формує вимоги до визнання

результатів такого навчання (за ст.38 Закону), визначається Національне агентство кваліфікацій. Таким чином, ЗВО позбавлені можливості вирішувати ці питання самостійно, що підтверджується практикою імперативного (без врахування точки зору ЗВО) встановлення МОН правил, зокрема, щодо визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на ОНП доктора філософії.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Правила не встановлені на законодавчому рівні. Між тим, згідно Правил прийому до аспірантури для здобуття ступеню доктора філософії в КНУТШ, затверджених рішенням Вченої ради Університету від 2 грудня 2019 року, вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років, що засвідчують рівні B2 – C2, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови. Міжнародні сертифікати рівнів B2 – C2 прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання і викладання на ОНП реалізується в інституційній очній (денній) формі, яка орієнтована на рівень підготовки доктора філософії, на комплексний і системний підхід до організації навчання, поєднання студентоорієнтованого, проблемноорієнтованого навчання, самостійної, науково-дослідної роботи і практичного відпрацювання певних знань та вмінь. Форми і методи навчання регулюються розділами 3 і 4 Положення про організацію освітнього процесу КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), зафіксовані у навчальному плані ОНП та конкретизуються у робочих навчальних програмах (РНП) кожної дисципліни (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf). Основними формами організації освітнього процесу є навчальні заняття (лекції, практичні) у проблемному, програмованому та дослідницькому форматах; самостійна робота; практична підготовка та контрольні заходи. Самостійна робота спрямовується лекціями і практичними завданнями, консультаціями викладачів та інших експертів, роботою з науковими джерелами, участю у наукових форумах і програмах стажування. Методи навчання враховують специфіку освітнього рівня та орієнтовані на застосування дослідницьких технологій, інноваційного і критичного мислення, сучасних наукових комунікацій. Серед таких методів: проблемно орієнтовані лекції-дискусії, методи мозкового штурму, проектно-пошукової та науково-дослідної роботи, кейс-метод, аналітичний огляд, рецензія, які формують аналітичні вміння, критичне мислення, дослідницькі компетентності аспірантів.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрированого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентриований принцип є пріоритетним, відповідає загальній концепції освітнього процесу, визначеної у Статуті КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). В межах загальних вимог до підготовки докторів філософії і виконання індивідуального плану аспірантам надаються можливості вибору напрямку дослідження, змісту, темпу та способів навчання. Теми дисертаційних досліджень формуються з урахуванням індивідуальних наукових орієнтацій аспірантів, про що свідчить високий рівень їх задоволеності відповідністю теми науковим інтересам: за опитуванням аспірантів факультету Лабораторією освітніх і соціологічних досліджень на початку 2020 р. середній показник задоволеності +2,429 за шкалою -3\+3. Аспіранти мають широкі можливості вибору дисципліни в межах 30% кредитного обсягу. Під час аудиторних занять надаються знання і завдання, що відповідають науковим, професійним інтересам аспірантів, є дотичними до завдань дисертаційного дослідження. Рівень задоволеності змістом і методами викладання регулярно вивчається засобами соціологічних опитувань і співбесід з аспірантами. За даними останнього опитування загальною задоволеністю аспірантами навчанням на програмі є достатньо високою (+1,714 за шкалою -3\+3). З врахуванням факторів незадоволеності уточнюються зміст та форми занять, зокрема, з обов'язкової дисципліни з академічного письма (англійською мовою), до якої висловлені зауваження; зроблено пропозиції щодо оптимізації університетської процедури формування академічних груп за вибором дисциплін за Переліком 1.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання на ОНП «Соціологія» дозволяють реалізувати принципи академічної свободи у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» (п.3 статті 1), Статуту КНУТШ та Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ. Академічні свободи аспірантів реалізуються: - під час вибору напрямку і теми дисертаційного дослідження, - затвердження наукового керівника (на основі попередніх співбесід з пошукувачем та обговорення дослідницької пропозиції при вступі до аспірантури), - підготовки публікацій і заяв для участі у наукових форумах, формах неформальної освіти та проходженні академічного стажування, - вибору навчальних дисциплін у межах 30% навчального плану та за встановленими в університеті процедурами, - в обговореннях на наукових семінарах факультету і засіданнях кафедр, - у самостійній роботі аспірантів та виконанні практичних завдань, які зорієнтовані на задачі дисертаційного дослідження. Навчальний план містить два переліки дисциплін вільного вибору в межах 30% загального кредитного обсягу: 35 дисциплін Переліку 1 загальнокомпетентнісного

спрямування та 9 Переліку 2 фахового спрямування. Кожна із програм дисциплін (включно 5 обов'язкової частини плану) є творчим науково-методичним доробком професорсько-викладацького складу, змістовне наповнення якого реалізовано на основі принципів свободи і творчої співпраці. В межах 30% аспіранти також мають право обирати будь-яку дисципліну на інших ОП і рівнях навчання в університеті, а також за програмами академічних обмінів і стажування.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Загальна інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів ОНП та вимог до успішного завершення ОНП, підготовки і захисту дисертацій оприлюднена в інформаційному пакеті на сторінці відділу аспірантури КНУТШ <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii> і доводиться на настановчих зборах аспірантів після їх зарахування на ОНП, а також в межах вступного (соціологічного) модулю обов'язкової дисципліни першого року навчання «Філософія науки та інновацій». Порядок оцінювання результатів навчання регулюється Положенням про організацію освітнього процесу КНУТШ (р.7 <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Мета, зміст, очікувані результати, форми і критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом (ОК) представлені в Робочих навчальних програмах (РНП) та оприлюднені на сайтах факультету <https://sociology.knu.ua/uk/doktor-filosofiyi-phd-onp-sociologiya> і відділу аспірантури університету. Ці аспекти, а також графік роботи, консультацій, підсумкового контролю доводяться до аспірантів на перших заняттях з дисциплін, перед проходженням асистентської практики і уточнюються протягом навчального процесу. Вимоги до підготовки дисертації також роз'яснюються на спеціальних семінарах-тренінгах КНУТШ http://asp.univ.kiev.ua/doc/PhD/NEW_V_12.02.2020.pdf. Взаємодія між викладачами та аспірантами за межами аудиторних зустрічей та очних консультацій (за запитом аспіранта) підтримується, як правило, електронним способом.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і досліджень під час освітнього процесу відбувається в логіці навчального плану ОНП та Індивідуального плану виконання ОНП аспіранта. На кожному році навчання заплановано по 40-43 тижня виключно на дослідницьку роботу. Періоди теоретичного навчання сконцентровані на першому і другому роках та організовані в такий спосіб, щоб залишити аспірантам достатньо часу для НДР. Така логіка реалізації ОНП забезпечує можливості збалансованого поєднання задач навчання та проведення дисертаційного дослідження, відпрацювання дослідницьких компетентностей у навчанні та викладанні під час асистентської практики. Викладання фахових дисциплін здійснюється шляхом використання форм і методів навчання, заснованих на дослідженні, з використанням баз емпіричних даних факультету і архівів відкритого доступу (<https://sociology.knu.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura>). Організація асистентської практики зорієнтована на врахування наукових пошуків аспіранта та реалізує навчання аспіранта через викладання і дослідження. Аспіранти, як правило, беруть участь у дослідженнях наукових керівників, мають можливість щорічно брати участь в спеціальних майстер-класах і тренінгах наукового лекторію та семінару факультету соціології <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/naukovi-lektoriyi>, міждисциплінарного лекторію з актуальних проблем сучасної науки, відкритих лекціях та семінарах факультетів університету. В межах договорів про співпрацю з університетами Констанца (ФРН), Лунду (Швеція), Варшави (Польща), Сіднею (Австралія), дослідницькими установами України (ІС НАНУ, КМІС, TNS-KANTAR тощо) аспіранти мають можливості проходити академічне стажування, проводити дослідження і отримувати фахові наукові консультації. Результати аспірантських досліджень регулярно публікуються у двох фахових рецензованих виданнях з соціології факультету соціології: «Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка. Соціологія» (один часопис на рік - <http://visnyk.soc.univ.kiev.ua/index.php/soc>) та «Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки» (чотири часописи на рік - <http://apspp.soc.univ.kiev.ua/index.php/home/index>). Аспіранти мають можливість представляти та обговорювати результати досліджень на щорічних конференціях (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/materiali-konferenciy>) та наукових семінарах, організованих факультетом соціології: щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Проблеми розвитку соціологічної теорії» (організується спільно з ІС НАНУ та іншими академічними установами); щорічна Міжнародна конференція студентів та молодих науковців «Соціологія та сучасні соціальні трансформації»; щорічна Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих науковців «Шевченківська весна»; започаткована Радою молодих вчених університету у 2014 р. щорічна конференція Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд та оновлення освітніх компонентів здійснюється викладачами на основі передових наукових досягнень, сучасних практик у соціології, наукових досліджень та викладання, що набуваються викладачами у власній науковій діяльності, участі у дослідницьких проектах, під час стажування, участі у конференціях та інших наукових форумах, в комунікації в межах Соціологічної асоціації України, Європейської та Міжнародної соціологічних асоціацій, членами яких є більшість викладачів-соціологів ОНП. Важливим підґрунтям для перегляду освітніх компонентів є робота викладачів з науково-метричними базами публікацій Scopus, Web of Science та іншими платформами міжнародних видавництв, доступ до яких забезпечується у локальній мережі університету (<http://science.univ.kiev.ua/news/official/3447/>). Наприклад, зміст дисциплін «Студії з сучасної соціології» та «Актуальні проблеми сучасного суспільства: Україна в глобальних та регіональних порівняннях» оновлено з врахуванням результатів стажування викладачів (Кученко О., Бабенко С.) у Лундському університеті за програмою

академічних обмінів Еразмус+, участі в дослідницьких проектах та конгресах Міжнародної соціологічної асоціації (2018 р.) та Європейської соціологічної асоціації (2015, 2017, 2019 рр.), результатів моніторингових міжнародних проектів (ESS, ISSP, EVS, WVS). Уточнення змісту дисциплін «Дослідницька методологія в соціології», «Моделювання в соціології» відбувалось за результатами виконання викладачами наукових проектів та участі в роботі семінарів-тренінгів й майстер-класів за програмою обмінів Еразмус+ з університетом м.Констанц (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/naukovi-lektoriyi>), захищеної докторської дисертації (Савельєв Ю., 2018 р.), навчального підручника «Математика для соціологів» (Сидоров М., 2019). Зміст дисципліни «Сучасний соціоструктурний аналіз» переглядався з врахуванням науково-дослідного проекту за грантом МФ «Відродження» «Сприйняття соціальних нерівностей в українському суспільстві» (Куценко О., 2017-18 рр.). Оновлення модулю обов'язкової дисципліни «Філософія науки та інновацій» відбулось за результатами докторської дисертації, представленої в авторській монографії «Генега культури мислення: логос, рація, візіо» (Ільїна Г., 2018). В уточненні змісту дисципліни «Соціальний менеджмент та аудит» враховані наробики участі викладача (Мазурик О.) в спеціальних тренінгах з оціночних досліджень, організованих Світовим Банком, та досвід проектної роботи з соціальної експертизи та аудиту (2015-2019).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Задачі інтернаціоналізації прописані в Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-25 рр. (від 25.06.2018 р.) http://science.univ.kiev.ua/documents/rozytyok/Progran_Univ_2020.pdf, регулюються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=ukra. Відділ академічної мобільності <http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk> публікує інформацію щодо конкурсів для участі у міжнародних програмах обміну, стажування і навчання, наукових досліджень, проводяться тренінги і консультації з підготовки відповідних документів (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/tjyathycii-granty-stipendii>). З 2016 р. на факультеті соціології пройшли 2-3-місячні стажування аспіранти з університетів Нур-Султана (Казахстан), Анкари (Туреччина), Таліну (Естонія). Підготовлено і захищено у 2019 р. дисертацію з соціології аспіранткою з Республіки Нігерія. За програмами обміну ERASMUS+ у 2017-2019 рр. пройшли стажування в Лундському університеті (Швеція) з аспіранта і з викладача факультету. Протягом 2014-2019 рр. спільно з фахівцями університету Констанца (ФРН) на факультеті проведені фахові майстер-класи, прочитані лекції професорами з університетів Туреччини, Швеції, Австралії, США, Польщі. Викладачі ОНП регулярно беруть участь у міжнародних проектах (за програмами ЄСС, Горизонт-2020, НАТО, Сассекського та Бірмінгемського університетів тощо). Для поглиблення вмінь наукової комунікації англійською мовою аспіранти проходять обов'язкове навчання за дисципліною Academic Writing.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Різні форми контрольних заходів у межах ОНП дозволяють комплексно перевірити досягнення програмних результатів навчання. Відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗВО (Постанова КМ України від 23.03.2016 р. №261, зі змінами) та р.4 Положення про організацію освітнього процесу в Університеті (від 31.08.2018 р. http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) застосовуються форми поточного і підсумкового контролю виконання ОНП та її компонентів. 1) Поточний контроль здійснюється: а) на практичних заняттях і має на меті перевірку рівня конкретних знань, вмінь та навичок; форми проведення поточного контролю і система оцінювання рівня знань\навичок визначаються робочою навчальною програмою відповідної дисципліни; б) у формі іспиту за завершенням навчання з дисципліни, передбаченої навчальним планом; оцінювання за системою ECTS; в) контроль і оцінювання результатів асистентської педагогічної практики відбуваються у формі диференційованого заліку на засіданні відповідної кафедри за результатами рецензії наукового керівника, звіту аспіранта з практики та його публічного обговорення; г) у формі проміжної атестації з виконання аспірантом задач індивідуального плану ОНП, яка проводиться на засіданні відповідної кафедри в березні-квітні кожного року, результати якої мають характер рекомендації і не передбачають формального оцінювання. 2) Підсумковий контроль проводиться у формах а) щорічної атестації аспіранта наприкінці кожного року навчання на засіданні відповідної кафедри для контролю за виконанням індивідуального плану за всіма його складовими; результати оцінюються - в бінарній системі «атестовано \ не атестовано», розглядаються і затверджуються рішенням вченої ради факультету (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/zbirnyk-osnovnykh-dokumentiv/documents/97-aspirantura-ad-iunktura-shablony-zrazky-osnovnykh-dokumentiv>). За результатами щорічної атестації вченою радою факультету приймається рішення про можливість переведення аспіранта для навчання на наступний рік; б) підсумкової атестації (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/>), яка має на меті комплексне оцінювання на останньому році здобутих теоретичні знань, умінь, навичок, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем, проведення наукових досліджень та інноваційної діяльності у галузі соціології. Передбачає: - складання комплексного фахового іспиту перед екзаменаційною комісією, яка формується за наказом ректора і яку очолює представник роботодавців; проходить в усній формі співбесіди за питаннями білету і результатами дисертаційного дослідження; – публічний захист дисертаційної роботи. Кредити ECTS зараховуються аспіранту у випадку успішного складання іспитів з дисциплін, передбачених навчальним планом ОНП, проходження асистентської педагогічної практики та успішного складання комплексного фахового іспиту. Присудження ступеня доктора філософії здійснюватиметься за результатами публічного захисту дисертації.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Процедури оцінювання результатів навчання регулюється п.7 Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Чіткість і зрозумілість форм оцінювання результатів навчання аспірантів досягається завдяки їх завчасному інформуванню про критерії, які містяться в кожній робочій навчальній програмі (вимоги до РНП затверджені наказом ректора КНУТШ від 11.08.2017 р. http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod6_Instr_rob_prog.pdf). Всі РНП за кожним освітнім компонентом ОНП «Соціологія» містять схеми формування оцінки, до відома кожного аспіранта обов'язково доводяться бали, отримані при поточному контролі у різних його формах. Для оцінювання компетентностей і результатів навчання за кожним освітнім компонентом застосовується 100-бальна накопичувальна система, що співвідноситься з ECTS та формується у співвідношенні поточного і підсумкового за дисципліною контролю 60:40. Результати складання комплексного фахового іспиту (підсумкової атестації) оцінюються також 100-бальною системою, яка співвідноситься з ECTS. Навчально-методична комісія факультету і гарант ОНП контролюють обґрунтованість представлених в РНП критеріїв оцінювання навчальних досягнень аспірантів та результати їх виконання; результати обговорюються на засіданнях вченої ради факультету. Отримана інформація враховується для вдосконалення освітнього процесу.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Контрольні заходи проводяться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання, порядок їх документування, особливості організації поточного і підсумкового контролю регулюються Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в КНУТШ (<https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/otsin.pdf>). Після зарахування до ОНП аспіранти інформуються про загальний графік навчальних занять за навчальним планом; перед початком теоретичної сесії інформуються про відповідний графік занять, складання іспитів, форми контрольних заходів з дисциплін, обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий контроль, терміни та форми проведення поточного контролю, терміни виконання індивідуальних завдань, а також критерії оцінювання. Інформація про форми контрольних заходів і їх терміни представлена в робочих навчальних програмах. Інформація про графіки занять і складання іспитів оприлюднюється на сайті факультету (<https://sociology.knu.ua/uk/studenty>). Викладачі на основі досвіду та зворотнього зв'язку з аспірантами коригують форми та методи оцінювання зі своїх дисциплін при оновленні робочих програм. Для складання комплексного фахового іспиту як компоненту підсумкової атестації розроблено і оприлюднено Програму комплексного екзамену з ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю «соціологія». Атестація проводиться екзаменаційною комісією, яку очолює представник роботодавців

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього рівня за спеціальністю «соціологія» ще не прийнятий. Атестація аспірантів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю «соціологія», враховується виконання програмних вимог як освітньої, так і наукової компонент ОНП. Підсумкова атестація передбачає два напрями: 1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки; 2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю «соціологія» (054). Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників шляхом складання комплексного фахового іспиту зі спеціальності 054 "соціологія" та прилюдного захисту результатів науково-дослідної роботи, представлених у формі дисертації доктора філософії. Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 054 «соціологія», завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 054 «соціологія» з врученням диплому встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу КН ТШ (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) та Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в КНУТШ від 2010 р. (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/POLOJENNIA-2010-1.doc>), які оприлюднені для вільного доступу на сайті КНУТШ. Результати навчання, критерії оцінювання та основні контрольні заходи прописані в ОНП «Соціологія». У робочих навчальних програмах з кожної дисципліни визначено процедури проведення контрольних заходів, складовими яких є критерії, екзаменаційні вимоги, шкала оцінювання навчальних досягнень аспірантів: <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/doktor-filosofiyi-phd-onp-sociologiya>. Відповідно до нормативних документів в університеті в цілому і для здобувачів вищої освіти за ОНП «Соціологія» практикується також у зв'язку з поважними причинами встановлення індивідуальних термінів проведення контрольних заходів проміжної атестації, зокрема, складання іспитів з навчальних дисциплін

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Основні принципи об'єктивності роботи екзаменаторів формуються на засадах дотримання вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Університету <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>, Етичного кодексу університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf, Положенням про екзаменаційну комісію, Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти доводяться до їх відома перед проведенням іспиту, зафіксовані в РНП. Контроль на іспиті здійснюється двома викладачами, один з яких викладає дисципліну, а інший призначається гарантом ОНП і затверджується декана. Для запобігання конфлікту інтересів, у разі наявності скарг від аспірантів щодо необ'єктивності поточного чи підсумкового оцінювання застосовуються процедури Положення про організацію навчального процесу відповідно до п. 7.2, 7.3. За рішенням декана створюється комісія, до складу якої можуть входити декан, гарант ОНП та викладач зі складу проектної групи ОНП. Випадків застосування таких інструкцій та відповідних заходів відносно здобувачів вищої освіти третього рівня ОНП «Соціологія» не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів у КНУТШ визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Повторне складання іспиту з дисципліни може відбуватися у випадках отримання незадовільних оцінок (п.7.2 Положення. - Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання) та порушення процедури оцінювання (п.7.1.8. Положення.- Вимоги щодо забезпечення прозорості оцінювання, створення рівних можливостей і упередження несправедливих пільг). Здобувачам освіти, що отримав під час проміжного (семестрового) контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного року навчання. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни. Якщо аспірант був допущений до складання іспиту з дисципліни, але не з'явився без поважної причини, то вважається, що він використав першу спробу скласти іспит і має академзаборгованість. У разі поважної і документально підтвердженої причини затверджується індивідуальний графік для проходження відповідного контролю. Останнє правило було застосовано для затвердження індивідуального графіку складання іспиту з дисципліни «Філософія науки та інновацій» для аспіранта першого року навчання (Р.Кириченко) у 2019 році.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура розгляду звернень здобувачів освіти щодо результатів оцінювання регулюється п.7.2. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organizationof-the-educational-process.pdf>). Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю (але не пізніше початку підсумкового контролю) аспірант може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає оцінювач. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів підсумкового контролю аспірант може звернутися до оцінювачів з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Якщо ситуація не вирішена, застосовується звернення до декана факультету з вмотивованою заявою щодо неврахування оцінювачами важливих обставин при оцінюванні. Декан ухвалює рішення щодо результатів оцінювання, керуючись аргументами, якими аспірант мотивує свою незгоду з оцінкою. Деканом може бути прийняте рішення щодо оцінювання результатів іншими викладачами в разі письмового іспиту. Якщо оцінки першого й повторного оцінювання відрізняються більш ніж на 10 %, то рішенням декана робота має бути передана для оцінювання третьому оцінювачу, а підсумкова оцінка визначається як се-реднє трьох оцінок. В іншому разі чинною є оцінка, що виставлена при першому оцінюванні. Пункт 7.3 Положення регулює процедури повторного складання підсумкового іспиту. За період дії ОНП оскаржень аспірантами процедури проведення та результатів контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Загальні етичні принципи та норми поведінки, стандарти доброчесності, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу в КНУТШ, встановлюються Статутом університету (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/statut-22-02-17.pdf) та Етичним кодексом університетської спільноти (прийнятий в КНУТШ 27.12.2017 р. - <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в КНУТШ регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ (від 31 серпня 2018 р.) - підрозділ 10.7 (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ (від 2.03.2020) http://www.asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf, Антикорупційною програмою КНУТШ (затверджена наказом ректора від 25.05.2015 р. - http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antukoruptsiyna_prohrama.pdf). Наказом ректора КНУТШ від 6.02.2020 р. запроваджено Систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ http://www.asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Nakaz_84-32_06.02.2020.pdf.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності (АД) та протидії їй порушенням в рамках реалізації

положень ст. 69 Закону України «Про вищу освіту» рішенням Вченої ради КНУТШ (2019 р.) створено Комісію з питань етики (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>), яка наділена правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення норм АД. Система заходів виявлення та запобігання порушенням АД в КНУТШ включає заходи, передбачені Антикорупційною програмою КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official/preventing-corruption>), системою виявлення та запобігання академічного плагіату (Положення про організацію освітнього процесу http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf та Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ http://www.asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf, зокрема розділ 5 регулює процедури перевірки на академічну доброчесність текстів дисертацій). На підставі Договору про співпрацю з компанією «Антиплагіат» (від 26.04.2018 р.) в КНУТШ використовується сервіс пошуку ознак плагіату Unicheck, яким можуть користуватись усі учасники освітнього процесу в університетській мережі. Створений при Науковому парку КНУТШ Центр антиплагіату (<https://scr.knu.ua/ua/perevirytu-na-plahiat>) офіційно займається перевіркою наукових робіт. До надання фахового висновку щодо академічного плагіату залучені експерти-науковці з соціології, які здійснюють аналіз текстових збігів. У випадку виявлення плагіату авторство тексту скасовується.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Цінності академічної доброчесності та відповідні поведінкові установки формуються та підтримуються у аспірантів ОНП «Соціологія» такими шляхами: - на установчих зборах після зарахування на ОНП аспіранти інформуються про політику, стандарти, процедури дотримання та відповідальність щодо академічної доброчесності, доступні програмами для перевірки оригінальності текстів; - спеціальна тема з академічної доброчесності включена до РНП обов'язкової дисципліни першого року навчання «Філософія науки та інновацій»; - набуття студентами компетентностей з академічної доброчесності та навичок якісного академічного письма відпрацьовуються в межах обов'язкової дисципліни другого року навчання «Академічне письмо» англійською мовою; - питання академічної доброчесності аспірантів у відповідності до норм академічної етики є в полі відповідальності наукових керівників; - питання академічної доброчесності регулярно є у фокусі уваги на наукових семінарах факультету, в рецензуванні текстів дисертацій та наукових статей (зокрема для прийняття рішень про опублікування у фахових виданнях факультету). Згідно проведеного на факультеті у січні-лютому 2020 р. опитування, аспіранти факультету повідомлені про доступ наукових керівників до програм перевірки на плагіат, високо оцінюють академічну доброчесність своїх наукових керівників і самі намагаються формувати культуру академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Положення про Постійну комісію з питань етики КНУТШ <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073> та Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ (http://www.asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf) встановлюють: - види порушень академічної доброчесності; - види академічної відповідальності за конкретні порушення; - процедури встановлення і доведення фактів порушень академічної доброчесності; - процедури прийняття рішень про академічну відповідальність учасників освітнього процесу, а також органи, що приймають такі рішення; - процедури апеляції для осіб, яких звинувачують у порушенні академічної доброчесності. Розділ 5 Положення щодо виявлення академічного плагіату встановлює порядок перевірки дисертаційних робіт на текстові запозичення. У випадку виявлення в дисертації текстових запозичень без належного оформлення цитування текст повертається на доопрацювання з можливістю повторної перевірки. У разі виявлення в працях здобувачів низького відсотку оригінальності (в процесах попереднього розгляду дисертації експертними комісіями відповідної кафедри та спеціалізованої вченої ради) матеріали повертаються на доопрацювання. Так, восени 2018 р. за результатами попереднього розгляду тексту кандидатської дисертації аспірантки попередньої програми Т.Вербецької було виявлено плагіат, текст повернено на доопрацювання. У відношенні до аспірантів ОНП підготовки докторів філософії "Соціологія" випадків порушення академічної доброчесності не виявлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Згідно Статуту КНУТШ (п.7.6. - <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) та п. 1.7 Порядку конкурсного відбору на посади в КНУТШ, прийнятого у 2016 р. Вченою радою Університету (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>), вимоги до претендентів на посади професора: вчене звання та/або науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук, стаж науково-педагогічної роботи у ЗВО не менше 10 років; для доцента – обов'язково науковий ступінь або вчене звання, стаж науково-педагогічної роботи у ЗВО не менше 5 років. Обов'язковою вимогою на посади професорів і доцентів є володіння сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями у відповідній галузі. Для наукового керівництва аспірантами і викладання дисциплін ОНП запрошуються лише викладачі, які мають вагомі наукові здобутки у вигляді цитованих фахових публікацій, участі у наукових проектах, міжнародний досвід освітньої та/або наукової діяльності. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендентів на конкурсний відбір, які працюють в Університеті, проводиться відкрите заняття (лекція, семінар тощо). Претенденти, які не працюють в Університеті, виступають перед кафедрами з науковою доповіддю. Професор кафедри обирається за конкурсом таємним голосуванням Вченою радою університету, а доцент – вченою радою факультету. З обраними в такий спосіб претендентами укладається контракт, в якому зазвичай прописуються умови щорічної публікації хоча б однієї наукової статті у виданнях в базах SCOPUS,

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Університет залучає роботодавців до освітнього процесу на платній основі із зарахуванням на посади з погодинною оплатою праці, а також на безоплатній основі у рамках дії Угод про співробітництво і партнерство (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=75&lang=uk; <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/nauka>) і за погодженням участі з конкретним фахівцем. Так, членами Програмного комітету з розвитку ОНП за спеціальністю «соціологія», членами спеціалізованої вченої ради із захисту докторських (кандидатських) дисертацій при факультеті соціології є генеральний директор компанії Kantar Ukraine, доктор соц. н. Чурилов М., співзасновник Центру соціальних і маркетингових досліджень «СОЦИС», доктор соц. н. Стегній О., зав. відділу проблем якості демографічних процесів Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України, доктор ек. н. Курило І. Протягом декількох років за сумісництвом на умовах погодинної оплати на факультеті соціології викладають і проводять консультації зав. відділу соціальної психології Інституту соціології НАН України проф. Злобіна О.; зав. відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій Інституту економіки та прогнозування НАН України, канд. соц. н. Балакірева О.; які також є членами Програмного комітету ОНП. Фахівці-роботодавці долучаються до експертизи й рецензування дисертаційних досліджень аспірантів, участі в роботі екзаменаційних комісій.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіонали-практики залучаються до занять з аспірантами ОНП у формах відкритих лекцій, майстер-класів, тренінгів в межах наукового семінару (щомісяця) та наукового лекторію факультету (<https://sociology.knu.ua/uk/naukovi-lektoriyi>). Так, співзасновниця організації «Фемінізм УА» М. Дмитрієва 13.11.2019 провела консультації та лекцію з гендерного бюджетування «Gender Expertise and Audit: Gender Budgeting», спрямовану на розвиток soft skills слухачів; 1.09.2018 перед факультетською аудиторією виступила директорка фонду «Демократичні ініціативи» І. Бекешкіна (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/nauka>); керівниця напряму методології SML О. Харченко 21.11.2019 провела тренінг з моніторингу соціальних медіа (<https://sociology.knu.ua/uk/news/vikoristannya-sml-social-media-listening-u-socialnih-doslidzhennyah-na-prikladi-youscan>); відкриту лекцію з міграційних процесів в Європі прочитала дослідниця аналітичного центру CEDOS А. Фітисова (<https://sociology.knu.ua/uk/news/14-go-lystopada-anastasiya-fitisova-prochytaye-vidkrytu-lekciyu-migraciyni-trendy-v-suchasniy>). До викладання дисциплін ОНП методологічного спрямування і наукового керівництва долучений доц. Горбачик А., який протягом 2004-2014 рр. був національним координатором найпотужнішого міжнародного проекту «European Social Survey». Доцент, доктор соц. н. Мазурик О.В., який викладає на ОНП і керує підготовкою докторських дисертацій, є експертом і тренером-консультантом проектів у сфері моніторингу і оцінки, реалізованих за грантами США у 2015-2017 рр.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Сприяння професійному розвитку НПП в КНУТШ підтримується Статутом університету, Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Професійний розвиток НПП забезпечується і стимулюється в напрямках вдосконалення професійних, інформаційних, комунікативних і правових компетентностей викладачів. Усі викладачі раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації в різних формах згідно Порядку підвищення кваліфікації (Постанова КМУ від 21.08.2019 р. №800). Процедура направлення на стажування та зарахування результатів здійснюється через відділ академічної мобільності КНУТШ для закордонних стажувань (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>) та Інститут післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua>) для стажувань в університеті або інших закладах України. У 2017-2019 рр. п'ять викладачів ОНП пройшли стажування в університетах Швеції, Польщі, Фінляндії, тощо. Для підвищення фаховості викладачів на факультеті щомісячно проводяться наукові семінари, діє науковий лекторій з гостьовими відкритими лекціями та воркшопами (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/naukovi-lektoriyi>). Центр іноземних мов КНУТШ пропонує сертифіковане вдосконалення мовних <https://langcenter.knu.ua>. Викладачі мають можливість безкоштовно публікувати монографії та підручники у Видавничо-поліграфічному центрі КНУТШ, наукові статті - у двох фахових рецензованих виданнях факультету соціології. Застосовується квартальне преміювання викладачів за публікаційну активність

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

У КНУТШ діє розгорнута система як матеріального, так і нематеріального стимулювання розвитку викладацької майстерності та заохочення НПП за досягнення в освітньо-науковій діяльності. За рішеннями Вченої ради КНУТШ та пропозиціями факультету щорічно за підсумками навчального року відбувається присвоєння почесного звання «Кращий викладач року» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=72>); відзначення викладачів ОНП Малес Л. (2013), Бабенко С. (2017), Цимбал Т. (2018). За поданнями університету останніх років відзнаками МОН України, Академії педагогічних наук України нагороджені професори і доценти Сидоров М., Чепак В., Бабенко С., Куценко О., Туленков М. З матеріальних форм заохочення застосовуються щорічні та щоквартальні преміювання, що стимулюють публікаційну активність та наукову результативність викладачів (Розпорядження ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018р. №113 <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). Форми нематеріального заохочення сприяють науково-педагогічному кар'єрному зростанню викладачів: вступ до докторантури, здобуття наукових ступенів та вчених звань, закордонні відрядження для стажування та участі у наукових та навчальних заходах, науково-педагогічне стажування як в Україні, так і за кордоном на час якого

знімається навчальне навантаження. За рекомендаціями НМЦ університету викладачі мають можливість безкоштовно публікувати свої підручники та монографії у Видавничо-поліграфічному центрі КНУТШ.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Для досягнення цілей ОНП застосовуються ресурси усього університету і факультету соціології. Згідно п. 7.9 Статуту КНУТШ, особи, які навчаються в університеті, мають право на користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою, виробничою, спортивною, культурно-освітньою, побутовою та оздоровчою базами університету у порядку, передбаченому Статутом і законодавством. Навчальний процес здійснюється у корпусі факультету соціології та в інших корпусах університету. На факультеті розгорнута локальна комп'ютерна мережа з виділеним сервером з виходом до Інтернет (UTP і WiFi), з мережею Eduroam, завдяки чому аспіранти мають розширений доступ до електронних бібліотек світу. Мережа факультету інтегрована до мережі університету, тому до факультетських ресурсів є доступ з гуртожитків та всіх підрозділів університету. В мережі факультету функціонує 60 ПК, 9 портативних ПК і 7 мультимедійних проекторів, 15 принтерів і MFU. У навчальних приміщеннях факультету встановлено більше 10 стаціонарних мультимедійних проекторів та екранів. Університетська наукова бібліотека ім.Максимовича є однією з найбільших вузівських бібліотек з розгалуженою мережею читальних залів і абонементів. Факультет має власний бібліотечний фонд з колекцією фахових журналів і 5174 книг (<https://soc.univ.kiev.ua/uk/library>), доступ до журналів на основі каталогів SAGE і Jstor. Діє передплата на доступ до наукометричних баз даних SCOPUS і Web of Science, зареєструватися до яких можна з будь-якої точки локальної університетської інтернет-мережі.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Для підготовки аспірантів створено освітнє середовище, що дає змогу задовольнити потреби та інтереси здобувачів: спеціалізовані навчальні аудиторії, бібліотека, комп'ютерний клас, кабінети кафедр і навчально-дослідної лабораторії, які оснащені необхідним обладнанням для забезпечення навчального процесу. Здобувачі мають можливість користуватися інформаційно-технічною базою університету, програмними продуктами, електронними базами даних, мультимедійним технічним оснащенням, мережами Internet з вільним доступом у навчальних корпусах і гуртожитках. Безкоштовне підключення в університетській мережі до наукометричних баз Scopus та Web of Science дає можливість без обмежень використовувати ці платформи. Для занять спортом безкоштовно можуть користуватися спортивними залами, басейном, іншими спорудами. Для забезпечення аналітичної підтримки освітнього процесу і виявлення потреб усіх його учасників створена навчальна Лабораторія соціологічних та освітніх досліджень. Щорічно проводяться соціологічні опитування (проект "UNIDOS" тощо), результати яких оприлюднюються (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya) і аналізуються на засіданнях ректорату, кафедр, вченої ради факультету і враховуються в удосконаленні організації освітнього процесу. Аспіранти висловлюють достатньо високий рівень задоволеності матеріально-технічним забезпеченням навчального процесу і наукової діяльності. Реагуючи на висловлені студентством претензії щодо температурного режиму корпусів, у 2019 р. КНУТШ здійснив капітальні роботи з утеплення корпусу.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище КНУТШ є безпечним для життя і здоров'я аспірантів та дає можливість задовольнити їх потреби та інтереси. Безпечність освітнього середовища забезпечується дотриманням чинних правил, вимог та інструкцій: Правила внутрішнього розпорядку КНУТШ (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-01-42/634-2015-03-02-18-09-54.html>), Положення про студентське містечко та студентський гуртожиток КНУТШ (<http://sp.knu.ua/wpcontent/uploads/2018/03/>), правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках КНУТШ (<https://studmisto.knu.ua/management/documents/regulationdocuments/257-pravya-vnutrishnoho-rozporiadku>). Згідно Статуту КНУТШ (пункти 4.3, 7.9), гарантується право учасників освітнього процесу на безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту, захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>. Для інформаційної допомоги та захисту психічного здоров'я у 2019 р. в університеті створена Психологічна служба (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/posts/403846483871210/>), яка надає психологічну підтримку і допомогу всім учасникам освітнього процесу, інформація про яку представлена у соціальних мережах. Для надання консультативно-діагностичної та лікувальної допомоги в КНУТШ діє університетська клініка <http://clinic-knu.kiev.ua/uk/>, створено Інститут психіатрії <http://univ.kiev.ua/ua/departments/psychiatry>.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Згідно п. 5.6. Положення про організацію освітнього процесу КНУТШ терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками іспитів та роботи екзаменаційних комісій, консультацій, практики. Оприлюднення інформації відбувається на сайті відділу аспірантури <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/aspirantura-vstup>, на стендах і сайті факультету соціології http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/news?field_news_type_value=0&page=4, на сторінках факультету в соціальних мережах Facebook і Telegram. Згідно п. 9.9. Положення аспіранти в КНУТШ можуть морально і матеріально заохочуватись шляхом оголошення подяки, надання грошової премії та інших видів заохочення, що визначені рішеннями Вченої ради КНУТШ.

Аспіранти користуються правом на перерву у навчанні з поважних причин, що регулюються Положенням. Так, правом на академічну відпустку скористались аспірантки М.Ободовська (за сімейними обставинами, з 1.10.2019 до 1.10.2020) та Г.Пліс (по догляду за дитиною, з 3.09.2019 до 3.09.2020); до їх індивідуальних планів виконання ОНП були внесені відповідні зміни. Для освітньої, інформаційної, консультативної та організаційної підтримки аспірантів діють Відділ аспірантури, докторантури та ад'юнктури <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/aspirantura-vstup>, Науково-консультаційний центр, Відділ академічної мобільності, Сектор працевлаштування (<http://jobs.knu.ua/>). Науково-консультаційний центр <http://scc.univ.kiev.ua/information/news/> допомагає в підготовці і поданні документів до захисту дисертацій у відповідності до вимог нормативно-правових актів України. На базі КНУТШ працює Університетська клініка <http://clinic-knu.kiev.ua/>. Для задоволення комунікативних, культурних і спортивних потреб діють Центр іноземних мов, Молодіжний центр культурно-естетичного виховання, туристичний клуб «Університет» (<http://tourclub.kiev.ua/>), народна хорова капела «Дніпро» (<http://dnipro.univ.kiev.ua/>), народний фольклорно-етнографічний ансамбль «Веснянка» (<http://vesnyanka.com.ua/>), Навчально-спортивний комплекс. Спортивний комплекс пропонує широкий спектр секцій для занять різними видами спорту, функціонує критий басейн (<http://sport.univ.kiev.ua/>). КНУТШ надає аспірантам з інших міст можливість проживання у базовому гуртожитку сімейного типу №19 (<https://studmisto.knu.ua/dormitory-19-1>); аспіранти ОНП «Соціологія» поки не користувались цією можливістю. Скарг і нарікань від аспірантів щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки поки не надходило. За результатами опитування (2020 р.), більшість аспірантів вважає, що визначальним фактором якісних освітніх послуг є рівень професіоналізму професорсько-викладацького складу та наукового керівництва дисертаційною роботою, яким аспіранти цілком задоволені. На їх думку, найбільш важливими конкурентними перевагами ОНП з соціології є формування здатності до генерування інноваційних рішень, методологічної культури та вміння адаптуватися до змінного зовнішнього середовища.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Університет працює над забезпеченням інклюзивності представників усіх соціальних категорій в реалізації їх права на освіту і здобуття наукового ступеня доктора філософії. В стадії затвердження є Проект інклюзивної освіти в КНУТШ «Університет рівних можливостей» (анонсовано 07.11.2019 <http://www.univ.kiev.ua/news/10709>). Згідно п. 7.9 Статуту КНУТШ, особи, які навчаються в Університеті, реалізують право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я; спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури Університету, відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf). Згідно п. 12.3.8. «Положення про організацію освітнього процесу» Університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у т.ч. здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні. Інформаційні матеріали забезпечення дотримання спеціальних умов у конкурсному відборі при вступі до Університету розміщені на сайті Університету. Серед абітурієнтів та аспірантів ОНП «Соціологія» поки не було осіб з особливими освітніми потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Статутом КНУТШ (пункти 4.3, 7.9) та Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-theuniversity-community.pdf>) передбачено захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поваги та гідності усіх учасників академічної спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Політика і процедури врегулювання конфліктних ситуацій (у тому числі, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf та Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (від 14.02.2020р.) <http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%BF%D0%B4%D1%84.pdf>. З метою запобігання та протидії корупції у КНУТШ затверджено і запроваджено «Антикорупційну програму» (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventing-corrupction/antycorruptsyna_programa.pdf). Важливими органами при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, є Студпарламент (<http://sp.knu.ua/>) та Первинна профспілкова організація <http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/students.html>, яка має також студентську комісію (vk.com/studkomisiia), які у взаємодії з юридичним відділом університету надають консультативно-правову і

соціальну допомогу усім учасникам освітнього процесу за їх зверненнями. Врегулюванню конфліктів між аспірантом і науковим керівником або кафедрою сприяє гарант ОНП. Так, у зв'язку з конфліктною ситуацією, що склалась у 2019р. відносно аспірантки М.Шабелюк за результатами її щорічної атестації на кафедрі, після консультацій з юридичним відділом аспірантка була запрошена для співбесіди з гарантом ОНП за участю наукового керівника, завідувача кафедри і представника профбюро; представлені аспіранткою звітні матеріали і аргументи не дали підстав для зміни рішення кафедри щодо її відрахування за невиконання індивідуального плану. Інших звернень від аспірантів ОНП «Соціологія» щодо конфліктних ситуацій не було. За даними соціологічного опитування 2020 р. аспіранти висловлюють високу оцінку їх взаємодії з науковими керівниками. В межах наукового лекторію факультету 29.10.2018 р. відбулась лекція проф. К. Нільсона (Лундський університет, Швеція) з трансформації Нордичної держави добробуту та гендерних проблем. У 2015 р. за підтримки посольства Фінляндії соціологами факультету в університеті проведено гендерний аудит в межах дослідницького проекту «Гендерний мейнстрімінг у вищих навчальних закладах України». Упродовж періоду дії ОНП «Соціологія» випадків сексуальних домагань, дискримінації та корупції не зафіксовано.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка введено в дію Наказом Ректора від 31.08.2018 р. № 716-32
http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf

- Наказ ректора від 05.03.2018 р. № 158-32 "Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм".

http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf

- Наказ ректора від 11.08.2017 р. № 729-32 "Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника".

http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf (з додатками)

- Наказ ректора "Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм" від 08.07.2019 р. №601-32.

<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovy%20poryadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf>

- Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, затверджене Наказом ректора від 08.07.2019 р. № 603-32.

<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ у 2016 році на факультеті соціології для розробки ОНП сформована проектна група з представників провідних науково-педагогічних кадрів, яку очолює гарант програми, координацію їх діяльності здійснює проректор з науково-педагогічної роботи. У відповідності до розпорядження (додаток) ректора КНУТШ №31 від 18.03.2016 р. про «Методичні рекомендації до формування навчальних планів та освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії» в КНУТШ (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/normatyvno-pravova-baza>) перший варіант ОНП «Соціологія» і навчальний план розроблено весною 2016р., затверджено рішенням Вченої ради КНУТШ (протокол №15 від 16.05.2016 р.), введено в дію наказом ректора. За наказом МОН № 707 від 23.06.2016 у відповідності до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗВО (Постанова КМ від 23.03.2016 р. № 261) ОНП «Соціологія» була ліцензована. За наказом ректора № 729-32 від 11.08.2017 р. і з метою забезпечення дотримання вимог Закону України «Про вищу освіту» форму та опис ОНП приведено у відповідність до Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості вищої освіти; нову редакцію опису ОНП затверджено рішенням Вченої ради КНУТШ від 25.06.2018 р. (введено в дію наказом ректора № 659-32 від 25.07.2018 р.). За результатами консультацій в академічному середовищі та за умов відсутності стандарту підготовки доктора філософії за спеціальністю «Соціологія» в оновленій редакції ОНП зроблено невеликі уточнення в переліку компетентностей і програмних результатів; навчальний план не змінювався. За Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ визначено підстави для зміни та/або закриття ОП (зміни у законодавстві, результати внутрішнього моніторингу якості ОП, моніторингу ринку праці тощо), вимогу обговорення результатів моніторингу ОП НМК та Вченою радою факультету не менш ніж один раз на рік (п. 2.14.1). Таким чином, періодичність перегляду ОНП встановлена не менше ніж один раз на рік за умов наявності відповідних підстав. У 2019 р. Вченою радою КНУТШ прийнято рішення про «Тимчасовий порядок розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» (введено в дію наказом ректора від 08.07.2019 року №601-32). В межах освітніх компонентів ОНП «Соціологія» щорічно переглядаються і уточнюються методи викладання, форми оцінювання, зміст РНП. Протягом реалізації ОНП відбувся відхід від більш традиційних форм лекцій \ практичних занять до різноманітних методів роботи з аспірантами, орієнтованих на самостійну, науково-дослідну роботу, критичний аналіз, дискусії з фокусуванням на задачах дисертаційного дослідження і презентації його результатів. Такі зміни відповідають запитам аспірантів, що висловлюються в опитуваннях, та сприяють більш ефективному формуванню дослідницьких і соціальних компетентностей.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» у КНУТШ (п. 2.14.1), Наказу ректора «Про склад Науково-методичної ради КНУТШ», представники органів студентського самоврядування залучаються до здійснення локального моніторингу ОП. У складі Вченої ради здобувачі освіти залучені до розробки і удосконалення системи та процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; затвердження та вдосконалення ОП і навчальних планів, ініціюють розгляд питань, беруть участь в обговореннях. Пропозиції аспірантів розглядаються та обговорюються на засіданнях кафедр; щорічно вчена рада факультету (вересень-жовтень) розглядає питання про якість підготовки аспірантів за ОНП. Представники аспірантства долучаються до процедур моніторингу ОП також як респонденти і члени робочої групи з проведення соціологічних опитувань. За результатами запитів і побажань аспірантів факультету 2016-2017 років переосмислено методи роботи з аспірантами в межах реалізації освітньої складової ОНП. За результатами опитування у 2018 році в оновленій РНП обов'язкової дисципліни «Філософія науки та інновацій» врахована пропозиція аспірантів щодо змістовного уточнення філософського модулю і розширення соціально-економічного модулю. Аспіранти факультету, що взяли участь у роботі Програмного комітету з розвитку ОНП «Соціологія» в лютому 2020 р., звернули увагу на необхідність змістовного вдосконалення дисципліни «Академічне письмо», яку варто проводити як англійською, так і українською мовами; над реалізацією пропозиції працює група забезпечення ОНП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Положення про студентське самоврядування у КНУТШ (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/stud_parlam_statement.pdf) члени органів студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань забезпечення якості навчання, удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування. Рішення адміністрації, які стосуються прав, обов'язків студентів повідомляють органам студентського самоврядування не пізніше, ніж за 10 днів до прийняття. Представники студентів в органах студентського самоврядування (студентському парламенті Університету та факультету) беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти упродовж роботи у Вченій раді, Навчально-методичній раді Університету, де мають можливість ініціювати розгляд питань, вносити пропозиції, знайомитися з матеріалами та документами, брати участь в обговоренні питань формування системи забезпечення якості освіти. Процедурами внутрішнього забезпечення якості ОП передбачено вибір аспірантами дисциплін та можливість вносити зміни до порядку вибору вільних дисциплін. Інструментом моніторингу якості освіти й оцінювання роботи НПП є соціологічні опитування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання, що проводяться факультетом соціології <http://unidos.univ.kiev.ua/>.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Факультет соціології і проектна група ОНП постійно підтримують зв'язок з широким колом потенційних і реальних роботодавців, серед яких багато випускників факультету. Для обговорення і удосконалення результатів наукової та освітньої діяльності і підготовки фахівців вищої кваліфікації за спеціальністю «соціологія» активно застосовується комунікативна платформа у формах регулярно організованих факультетом наукових семінарів, конференцій, презентацій наукових результатів здобувачів, публічних захистів дисертацій на засіданнях спецради, реалізації спільних проектів, експертизи і рецензування наукових праць. В удосконаленні усіх освітніх програм з соціології враховуються відгуки організацій, в яких студенти різних ОП з соціології проходять практику. Провідні вчені-практики в галузі соціології очолюють випускні екзаменаційні комісії з комплексних іспитів на усіх ОП та захисту кваліфікаційних робіт (останнє на магістерських і бакалаврських ОП), вони щорічно надають свої рекомендації, які впливають на уточнення змісту освітніх компонентів, тематики кваліфікаційних робіт, форм організації освітнього процесу. Зокрема, в ОНП «Соціологія» фокус на формуванні методологічної дослідницької культури зроблено під впливом рекомендацій роботодавців-практиків. Наявні рецензії на ОНП «Соціологія» надані ключовими представниками партнерських організацій академічного (ІС НАНУ), університетського (НаУКМА) і міжнародного дослідницького середовищ (KANTAR-Ukraine), які також залучені до Програмного комітету з розвитку ОНП «Соціологія» на факультеті.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Випуску аспірантів ОНП «Соціологія» ще не було. Між тим можемо казати про типові кар'єрні траєкторії випускників аспірантури факультету: - завідувачі кафедрами, професори і викладачі в університетах м. Києва (переважно), Полтави, Чернівців, Рівне, Львова, Одеси; - наукові співробітники ІС НАНУ; - професори, дослідники в закордонних університетах (І.Лізогуб, США; К.Гацкова, ФРН; О.Олейнікова, Австралія; А.Свинаренко, Фінляндія; О.Ненько, РФ); - аналітики приватних дослідницьких структур (КМІС, Центр ім.Разумкова, ІСД ім.Яременка, СОЦИС, TNS, UMG, Фонд Рината Ахметова), - міжнародних організацій (Світового Банку, ПРООН, ін.); - телебачення; - посадовці і політики в сфері державного управління. Факультет проводить регулярні дослідження кар'єрних траєкторій випускників усіх трьох рівнів ВО. Раз на десять років - дослідження життєвого та кар'єрного шляху випускника; кожні два-три роки дослідження траєкторій працевлаштування випускників останніх років

(останнє у 2017 р.; приклад результатів за 2013 р. <https://sociology.knu.ua/uk/nauka>). Випускники залучаються до проведення лекцій, воркшопів, наукових семінарів факультету, конференцій, для організації практики студентів. Зворотній зв'язок також підтримується за допомогою соціальних мережах; на сторінці факультету у Facebook оприлюднюється інформація про поточні події, на яку регулярно надходять відгуки від випускників. Кар'єрним розвитком випускників займається також Сектор працевлаштування КНУТШ: <http://job.univ.kiev.ua/>.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освіти в КНУТШ, розподіл відповідних повноважень встановлюються Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, затвердженим Наказом ректора від 08.07.2019 № 603-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Якість освітнього процесу забезпечується і контролюється на рівнях університету і факультету за індикаторами академічної доброчесності, уникнення конфлікту інтересів, системності, прозорості, об'єктивності, інклюзивності, універсальності, субсидіарності. Відділ аспірантури КНУТШ здійснює щорічні моніторинги підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на факультетах (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/analitychni-materialy>), результати щорічно обговорюються на засіданнях вчених рад КНУТШ і факультету соціології. За результатами моніторингу у 2017-2019 рр. в межах ОНП прийняті рішення про надання права наукового керівництва аспірантами, удосконалення форм роботи з ними. За результатами опитування аспірантів спільно з Радою молодих вчених (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/RMV_Zvit_2014-2019.pdf) встановлено їх слабку поінформованість про конференції, конкурси, гранти; як наслідок – відбулись зміни в організації інформаційної діяльності відділів академічної мобільності, аспірантури та сайту факультету, забезпечено доступ до міжнародних інформаційних баз даних. Група забезпечення ОНП працює над зауваженням аспірантів в опитуванні 2020 р. щодо змісту дисципліни «Академічне письмо», яку варто уточнити за змістом і проводити як англійською, так і українською мовами. За час реалізації ОНП «Соціологія» за результатами внутрішнього контролю забезпечення якості освіти суттєвих недоліків не виявлено.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП «Соціологія» є первинною. Висновки останньої акредитаційної експертизи 2015 року інших рівнів (магістерського і бакалаврського) спеціальності «соціологія» не містили зауважень.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти (адміністрація університету, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, партнери-роботодавці) залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості на етапах розроблення, впровадження, моніторингу ОНП. Розробка ОНП у версіях 2016 і 2018 рр. відбувалась за результатами колегіальних обговорень на кафедрах за участю викладачів і аспірантів, між факультетами, в проектній групі факультету соціології, з колегами САУ. За результатами оцінки НМК факультету та зовнішньої експертизи ОНП затверджено рішеннями вченої ради факультету і університету (за участю представників студентства), введено в дію наказами ректора. Відділ аспірантури КНУТШ щорічно здійснює моніторинг якості освітніх програм. Усі РНП дисциплін є авторськими. Викладачі у складі НМК факультету щорічно здійснюють внутрішню експертизу РНП, які затверджуються заступником декана. Факультетом проводяться регулярні дослідження потреб аспірантів, кар'єрних траєкторій випускників усіх трьох рівнів вищої освіти. В підготовці до дослідження 2021 р. навесні 2020 р. проведено пілотажне опитування 196 випускників, з яких 19 випускників аспірантури, що захистили дисертації. Зокрема, виявлено потреби в навичках програмування дослідження, математичного аналізу даних, яких не вистачало випускникам на початку кар'єри; на підставі цієї інформації у 2020 р. оновлюються ОП в освітньому ланцюгу бакалавр-магістр та розробляються пропозиції до оновлення ОНП доктора філософії після прийняття стандартів за спеціальністю «Соціологія».

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Система забезпечення якості освіти в КНУТШ діє за принципом субсидіарності, передбачає розподіл між учасниками освітнього процесу функцій ініціювання, розробки рішень, оцінювання, впровадження, моніторингу реалізації ОНП. Зазначені функції розподілено між окремими рівнями системи. На рівні кафедри, проектних груп, які безпосередньо ініціюють, розробляють та реалізують ОП, забезпечується їх поточний моніторинг. На рівні факультету відбувається безпосереднє впровадження та реалізація ОНП, факультет здійснює моніторинги ОП засобами внутрішньої експертизи, із застосуванням соціологічних досліджень, консультацій з партнерами-роботодавцями і студентами. На загальноуніверситетському рівні підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів забезпечення якості освіти (зокрема Науково-методична рада, Науково-методичний центр організації навчального процесу, Сектор моніторингу якості освіти http://nmc.univ.kiev.ua/docs/TSNUK_sector_monitoringu.PDF), здійснюють експертизу ОП, оцінювання матеріально-технічного забезпечення, аналіз якості кадрового потенціалу, контроль виконання завдань забезпечення якості освіти та моніторинг їх успішності, розробку пропозицій щодо запровадження і вдосконалення процедур і заходів із забезпечення якості освіти, що враховують також аналітичні матеріали Лабораторії соціологічних і освітніх досліджень факультету соціології. На вищому рівні КНУТШ

функціонують Наглядова Рада, ректор, Вчена рада, які пропонують стратегію забезпечення якості освіти, затверджують програми та конкретні заходи її забезпечення.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються документами оприлюдненими на офіційному сайті КНУТШ та відділу аспірантури <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/normatyvno-pravova-baza>. Це наступні документи: Статут Університету <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>, Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введено в дію Наказом ректора від 31.08.2018 року № 716-32 http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf; Колективний договір <http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-23-37.html>, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>, Положення про Науково-методичну раду Київського національного університету імені Тараса Шевченка [http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20\(1\).pdf](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20(1).pdf), Етичний кодекс університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/phdsoc.pdf>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://asp.univ.kiev.ua/doc/ONP_PHD/054.PDF ; <https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/phdsoc.pdf>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Наукові інтереси і рівень фахової підготовки аспірантів визначаються при їх вступі на ОНП засобами подання абітурієнтами Дослідницької пропозиції <https://sociology.knu.ua/uk/aspirantura-phd-programa>, їх попередньої співбесіди з потенційними науковими керівниками, складання вступного іспиту у формі співбесіди. Після зарахування в аспірантуру протягом 2-3 місяців аспірант працює над розробкою проекту дисертаційного дослідження, який презентує і захищає на науковому семінарі факультету (грудень-січень). Підготовка проекту спирається на консультації з науковим керівником, кафедрою та є одним з основних програмних результатів занять з обов'язкової дисципліни «Філософія науки та інновацій». Обов'язкові фахові дисципліни (ДФФ) першого року присвячені реалізації наукових інтересів аспіранта з формування теоретичних і методологічних засад власного дослідження. Для задоволення наукових інтересів специфічного компетентнісного спрямування аспірантам пропонуються для вибору два Переліки дисциплін. Перелік 2 містить 9 фахових дисциплін, які змістовно охоплюють основні макро-напрямки можливих наукових інтересів в соціології; зміст викладання двох обраних дисциплін уточнюється викладачами з врахуванням інтересів аспірантів. Перелік 1 містить 35 дисциплін вибору аспіранта, зорієнтованих переважно на розвиток загальних компетентностей науковця. Свої наукові інтереси аспірант може також реалізувати вибором інших дисциплін з ОП університету та інших установ в межах стажування, участю в проектах наукового керівника та кафедр.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП «Соціологія» забезпечує комплексну підготовку аспірантів як науковців-дослідників в галузі соціології, здатних до переосмислення і створення нового наукового знання у висококонкурентних та рухливих умовах сучасності. Освітня і наукова складові ОНП є збалансованими за навчальним планом; освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей і програмних результатів. Обов'язкова дисципліна «Студії з сучасної соціології» (ДФФ.01) задає систему соціологічних координат в теоретичному та онтологічному вимірах, що необхідно для обґрунтування наукової проблеми, теоретико-методологічних засад дослідження, здійснення коректного узагальнення результатів, формулювання рекомендацій. Інша обов'язкова дисципліна «Дослідницька методологія в соціології» (ДФФ.02) є фундаментальною для розвитку методологічної культури і відповідних дослідницьких компетентностей. Філософські орієнтири цього комплексу знань закладаються обов'язковою дисципліною «Філософія науки та інновацій» (ОНД.02). Вміння презентувати наукові здобутки англійською мовою розвиваються дисципліною «Академічне письмо» (ОНД.03). Загальні і фахові

компетентності науковця-дослідника поглиблюється за допомогою вибіркового освітніх компонентів Переліків 1 і 2 дисциплін вільного вибору, які враховують тенденції міждисциплінарності, прагматизації науково-дослідницької діяльності, широких горизонтів наукового пізнання, посилення вимог до методологічної культури і компетентностей щодо аналізу даних.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Асистентська педагогічна практика є обов'язковим компонентом ОНП «Соціологія», розрахованим на 10 кредитів ЄКТС, регулюється Положенням про асистентську педагогічну практику аспірантів/ад'юнктів КНУТШ (нова редакція прийнята рішенням Вченої ради КНУТШ, протокол №8 від 2.03.2020 р. - <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>). РНП практики розроблено з орієнтацією на тимчасове Положення, яке діяло з 2015 року; у відповідності до нового Положення, до РНП будуть внесені зміни на наступний рік. Аспірант допускається до проходження асистентської педагогічної практики лише за умови успішного опанування тренінгом «Сучасні освітні технології у вищій школі» (3 кредити ЄКТС), який є складовою частиною даної практики. Якщо на попередньому рівні вищої освіти аспірант опанував компетентностями, необхідними для викладача ЗВО в обсязі не менше 3-х кредитів, то відпрацювання тренінгу не є обов'язковим. Для розвитку компетентностей щодо науково-педагогічної діяльності аспірантам пропонується вибіркова дисципліна «Професійно-педагогічна компетентність викладача ВНЗ» (4 кредити). Для проходження аспірантом асистентської практики видається розпорядженням декана факультету за поданням завідувачів кафедр. Керівник практики (як правило, науковий керівник аспіранта) за погодженням з гарантом ОНП визначає зміст і графік виконання видів робіт, передбачених РНП практики. На засіданні відповідної кафедри обговорюються результати практики і приймається рішення про зарахування практики аспіранту.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Для забезпечення відповідності дисертаційних тем аспірантів напрямом досліджень наукових керівників при вступі до аспірантури абітурієнти обговорюють свої наукові інтереси з потенційними керівниками факультету, подають Дослідницьку пропозицію, на яку потенційний керівник дає відгук і яка стає предметом співбесіди на вступному іспиті зі спеціальності. За результатами цих обговорень пропонується науковий керівник, який, у випадку зарахування абітурієнта до аспірантури за результатами конкурсу, затверджується наказом ректора. У призначенні наукового керівника враховуються результати наукової роботи, публікаційної активності викладачів та щорічного моніторингу ефективності аспірантури КНУТШ (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/analitychni-materialy>). Тема дисертації уточнюється і розкривається аспірантом в проекті дисертаційного дослідження, який готується у перші 2-3 місяці аспірантури за консультаціями наукового керівника, результатами роботи з дисципліни «Філософія науки та інновацій», обговорень на кафедрі та захисту проекту на науковому семінарі факультету, після чого тема затверджується рішенням вченої ради факультету за поданням кафедр. Послідовне виконання наведеної процедури дозволяє цілком забезпечити умову відповідності наукових тем усіх аспірантів науковим напрямом їх наукових керівників. За результатами соціологічного опитування січня 2020 р., аспіранти високо оцінюють відповідність затверджених тем дисертацій власним науковим інтересам та співпрацю з науковим керівником (+2,4 та +3 бали за шкалою -3 \ +3).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Університет і факультет соціології забезпечують широкі можливості аспірантам для проведення дослідження і апробації результатів. Розширений доступ до науково-інформаційних ресурсів світу (електронних бібліотек, наукометричних баз, відкритих архівів даних <https://sociology.knu.ua/uk/studenty>) - завдяки розгорнутій на факультеті локальній комп'ютерній мережі з WiFi, мережею Eduroam, здійсненій університетом передплаті на доступ до наукометричних баз даних SCOPUS і Web of Science. Потреби у бібліотечних ресурсах забезпечується найбільшою в Україні університетською науковою бібліотекою (ім.Максимовича), а також власним бібліотечним фондом факультету (<https://soc.univ.kiev.ua/uk/library>) з доступом до журналів світу на основі каталогів SAGE і Jstor. Аспіранти проходять стажування в закордонних університетах, на курсах і майстер-класах в Україні. Можуть безкоштовно публікувати свої результати у 2 фахових періодичних рецензованих наукових виданнях (<https://sociology.knu.ua/uk/nauka>). «Вісник КНУТШ: Соціологія» індексується у Crossref, ERIN PLUS, BASE, PKP Index, Google Scholar; статтям у часописах присвоюють унікальні цифрові ідентифікатори DOI. Факультет залучає аспірантів до роботи щомісячного наукового семінару факультету, лекторію з майстер-класами і тренінгами (на яких регулярно беруть участь і закордонні вчені). Щорічно факультетом проводяться три міжнародні наукові конференції (<https://sociology.knu.ua/uk/materiali-konferenciy>; <https://sociology.knu.ua/uk/ntsa>) з публікацією тез, на яких аспіранти беруть участь.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Інтернаціоналізація є одним з ключових напрямів підготовки кадрів вищої кваліфікації в КНУТШ. На факультеті діє магістерська програма подвійного дипломування з університетом Лунду. Аспіранти залучаються до стажування і

програм академічного обміну за угодами з університетами Констанца (ФРН), Лунду (Швеція), Варшави (Польща), Сіднею (Австралія), Будапешту (Угорщина), тощо. Так, у 2017-2018 рр. цією можливістю скористувались три аспірантки ОНП, аплікація 2020 року ще одного аспіранта на розгляді; протягом останніх 10 років скористувались можливістю 8 аспірантів попередньої програми. З 2016 року за грантами DAAD, Erasmus+, Фонду ім. Бюлля та за участю науковців з ФРН, Швеції, Польщі, США, Туреччини на факультеті щорічно проводились наукові семінари, відкриті лекції, майстер-класи, тренінги, круглі столи (<http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/naukovi-lektoriyi>), до яких залучались аспіранти. У вересні 2018р. за участю заступника директора ESS ERIC Dr. E.Harisson, науковців з України, В.Британії, Польщі та аспірантів факультету проведено науковий семінар «Участь України в Європейському соціальному дослідженні (ESS): результати для науковців, уряду та політиків» <https://sociology.knu.ua/uk/news/vazhlyvo-seminar-ess-eric-na-fakulteti-sociologiyi-20092018-1000-1730>. На факультеті протягом 2015-2018р. здійснено підготовку і успішно захищено кандидатську дисертацію англomовної аспірантки з Нігерії, в обговоренні дисертаційних результатів якої, а також в організаційній допомозі в проведенні захисту брали активну участь аспіранти факультету.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Усі наукові керівники аспірантів є співвиконавцями або керівниками дослідницьких проектів, результати яких публікуються у фахових виданнях та мають індекс цитування. Резюме представлені на персональних сторінках сайту <https://sociology.knu.ua/uk/department/dekanat>. Доц.Савельєв у 2018р. захистив докторську дисертацію з теорії соціального включення і модернізації, публікації <https://scholar.google.com.ua/citations?user=C57F9SEAAAAAJ&hl=ru>. Доц.Мазурик у 2014 р. захистив докторську дисертацію з технологій соціального аудиту в управлінській практиці, виконавець міжнародних проектів з моніторингу та оцінки за грантами США, публікації: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=5fgF-8wAAAAAJ>. Доц.Сидоров – керівник університетських досліджень, публікації: <https://univ-kiev.academia.edu/MykolaSydorov/Papers>. Доц.Соболевська у 2014р. захистила докторську дисертацію з теорії соціального порядку, публікації: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=SQLAqNgAAAAAJ>. Проф.Чепак – відома дослідниця організаційних процесів, виконавиця міжнародних проектів «QUAERE» і з трансферу технологій за грантом Фундації «Фольксваген». Проф.Судаков - відомий дослідник у галузі теорії соціології, науковий керівник держбюджетної теми МОН №16БФ017-01 (2015-2017), за результатами опублікована колективна монографія, низка статей у фахових і закордонних виданнях. Доц.Горбачик - національний координатор міжнародного проекту ESS, керівник держбюджетної теми МОН № 11БФ-017-01, автором цитованих публікацій.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Стандарти доброчесності, етичні принципи і норми поведінки, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу в КНУТШ, встановлюються Статутом університету (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/statut-22-02-17.pdf), Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), забезпечуються Системою виявлення та запобігання академічному плагіату (http://www.asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Nakaz_84-32_06.02.2020.pdf), Постійною комісією з питань етики Вченої ради КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>). В контрактних відносинах з викладачами університет застосовує фільтри якості публікацій. В Угоді, яка укладається між аспірантом і Університетом відразу після їх зарахування, прописуються зобов'язання обох сторін; аспірант зобов'язується на усіх етапах своєї підготовки дотримуватись принципів академічної доброчесності. Постійний моніторинг за дотриманням цих зобов'язань здійснюють викладачі ОНП, науковий керівник, кафедра, гарант ОНП під час звітування аспіранта двічі на рік. Спеціалізованим вченим радам та аспірантам надані можливості перевірки дисертацій на наявність у них текстових записиць. Розділ 5 Положення щодо виявлення академічного плагіату встановлює порядок перевірки дисертаційних робіт на текстові записиць; з 2018 р. перевірка дисертацій, монографій, авторефератів здійснюється в КНУТШ за допомогою системи Unicheck. Під час реалізації ОНП «Соціологія» випадків порушення академічної доброчесності не виявлено.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Згідно Положенню про організацію освітнього процесу в КНУТШ (п.10.2 - http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) Університет бере на себе відповідальність за те, що запроваджені при заміщенні вакантних посад і залученні НПП за сумісництвом процедури і критерії забезпечують те, що всі особи, які залучені до викладання здатні дотримувати в освітньому процесі й науковій діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. В контрактних відносинах з викладачами Університет застосовує фільтри якості публікацій; наукові статті монографій і підручники проходять обов'язкові процедури наукового рецензування, реєр-ревію; монографії і навчально-методичні розробки проходять також експертизу навчально-методичних комісій факультету і університету. За Положенням про організацію освітнього процесу (п.10.7.3) за порушення академічної доброчесності НПП можуть бути притягнені до академічної відповідальності у формах -відмови у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; -позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; -позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. Інші види академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальним Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ. Можливості здійснення наукового керівництва особами, що порушили норми академічної доброчесності, в КНУТШ виключені.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

СИЛЬНІ СТОРОНИ ОП «Соціологія»: 1) ОП «Соціологія» є складовою диверсифікованого портфелю освітніх програм неперервної підготовки у КНУТШ фахівців з вищою освітою за спеціальністю «соціологія» за трьома рівнями вищої освіти «бакалавр–магістр–доктор філософії», реалізація якої відбувається у тісній співпраці з різними структурними підрозділами КНУТШ (філософський і економічний факультети, Інститут філології, факультети психології, комп'ютерних наук та кібернетики; 2) ОП розвиває багаторічні традиції підготовки наукових кадрів у межах наукової школи факультету соціології з теорії та методології досліджень, що формувалась з кінця 1980-х років, а також ефективного функціонування аспірантури і докторантури з 1991 року з усіх соціологічних спеціальностей, прийнятих в країні (ефективність аспірантури факультету соціології у 2017–2018 рр. становила 80% у порівнянні з середнім показником 15,2% для усіх ЗВО України http://asp.univ.kiev.ua/doc/Analitika/2019/2018_Training_academic_staff.pdf); 3) збалансований за високими кваліфікаційними характеристиками науково-педагогічний склад ОП, який забезпечує якісне наукове керівництво та освітню підготовку аспірантів за обов'язковими та вибірковими фаховими і загальнокомпетентнісними дисциплінами. Гарант, наукові керівники та викладачі обов'язкових і вибіркових дисциплін мають значний досвід наукової експертизи, консультування, вагомі наукові публікації, значний досвід участі у міжнародних проектах, стажування у зарубіжних освітніх та наукових установах; 4) забезпечення широкого вибору дисциплін та можливостей проходження аспірантами академічного стажування в кращих університетах світу за програмами академічного обміну та Угодами про співробітництво, також стажування в межах наукового лекторію факультету, літніх шкіл Соціологічної асоціації України тощо; 5) інституційна зрілість КНУТШ як національного флагмана науково-освітньої діяльності та підготовки наукових кадрів, що засвідчують показники: - входження до ТОП-1000 наукових організацій світу із включенням КНУТШ до Всесвітнього рейтингу наукових організацій (SIR) і покращення рейтингових позицій із 812 до 727 за період 2010-2019 рр.; - якісне інституційне забезпечення підготовки 600 аспірантів КНУТШ за 44 спеціальностями 15 галузей знань, - сформованість усіх колегіальних органів (відділи аспірантури і докторантури, атестації наукових кадрів КНУТШ, академічної мобільності, Рада молодих вчених, мережа 40 спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій за 107 діючими в Україні науковими спеціальностями; мережа з 101 наукового часопису, видавцем яких є КНУТШ, для статей 45 наукових часописів присвоюється DOI тощо), - найпотужніша у ЗВО України наукова бібліотека, яка забезпечує доступ до рефератів усіх наукових публікацій, індексованих у Scopus та Web of Science.

СЛАБКІХ СТОРІН підготовки докторів філософії за ОП «Соціологія», яка реалізується в умовах не прийнятого відповідного державного стандарту, не виявлено.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП «Соціологія» на факультеті соціології є предметом обговорення на вченій раді і кафедрах факультету, на засіданнях Програмного комітету з розвитку ОП «Соціологія», в межах професійних комунікацій в Соціологічній асоціації України, із випускниками аспірантури факультету та із західними партнерами (перш за все, університетів Лунду, Констанца, Будапешта). Факультет визначає наступні перспективи розвитку ОП:

- із збереженням фокусу ОП на комплексність теоретико-методологічної підготовки аспірантів, формування сучасної методологічної культури і soft-skills за результатами прийняття (що очікується) Стандарту підготовки докторів філософії за спеціальністю «Соціологія» планується перегляд і удосконалення ОП у відповідності з критеріями Стандарту; на підставі чого має відбутись також адаптація і оновлення робочих навчальних програм дисциплін ОП;
- удосконалення процедури здійснення аспірантами вибору дисциплін в межах вибіркової частини навчального плану в аспектах часу прослуховування дисциплін (зараз така можливість надається переважно на другому році навчання) та вимог до формування групи слухачів дисципліни;
- подальший розвиток інтернаціоналізації програми засобами академічного обміну (для аспірантів і викладачів ОП), спільних проектів і публікацій із закордонними партнерами, узгодження освітньої складової з програмами референтних університетів з можливим запровадженням програми подвійного дипломування за освітньою складовою на рівні доктора філософії за спеціальністю «Соціологія».

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бугров Володимир Анатолійович

Дата: 29.04.2020 р.

120637	Куценко Ольга Дмитрівна	завідувач кафедри			о	Студії з сучасної соціології	Доктор соціол.н., професор. В.о.завідувача (до грудня 2019 - завідувач) кафедри соціальних структур та соціальних відносин. Стаж наук.-педагог. роботи 34 роки. Наук. керівництво: захищено 3 докторських, 18 канд. дисертацій з соціол. наук; Голова спецради із захисту докторських (канд.) дисертацій з соціології Д26.001.30 з 2009 р. ; Заст. голови наукової секції МОН України № 20 (з 2019 р.); Відп. редактор фах. журналу "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія"; Керівник держбюджетної НДР № 11БФ-017-01 "Тенденції структурної трансформації українського суспільства в контексті глобалізації та європейської трансформації", 2014-2015 рр.; Наук. керівник дослідження Соціологічної асоціації України «Сприйняття соціальних нерівностей в українському суспільстві» за грантом МФ «Відродження», 2017-2018. Академ. директор проекту «Європейські візії та розрізнення: порівняльні дослідження для удосконалення викладання соціології», грант ReSET\HESP-OSI, 2009-2012. Стажування: за програмою Еразмус+ в Лундському університеті (Швеція), квітень-травень 2017р., квітень 2019 р. (сертифікати). h-index Scopus 1; h-index WoSc 1. Автор 199 наук. праць, у т.ч.: - Куценко О. Соціологія: рольова модель на шляху між екстримами (дороговкази XIX Світового конгресу соціологів) \\ Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - №4. - К., 2019. - Kutsenko O., Gorbachyk A. Who are responsible for individual wellbeing? Comparative analysis of mass attitudes in different types of european welfare regimes \\ Ukrainian Sociology in the 21st Century: Theory, Methods, Research Results \ Bakirov V., Golovakha E. (Eds.). – Kharkiv: Karazin National Univ Publ, 2018. –P. 199-226; - Kutsenko O. Individualism - Universalism Duality and Social Classes:

						comparing Ukraine, Poland, and Germany \\ Ed. by S.Eliaeson & N. Georgieva. New Europe: Growth to Limits?- Oxford: The Bardwell Press, 2010. с 371-396.
127968	Судаков Володимир Іванович	завідувач кафедри			0	Студії з сучасної соціології Доктор соціол.н., професор. Професор (до лютого 2020 р. завідувач) кафедри теорії та історії соціології. Наук.-педагог.стаж 40 років. Наук. керівництво: захищено 6 докторських, 9 канд. дисертацій з соціологічних наук; Заступник голови спец. ради Д.26.00.30 з 2009 р.; Відп. редактор фах. журналу «Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки»; Наук. керівник держбюдж. НДР № 16БФ017-01 «Моніторинг стану соціальної напруженості в регіональних вимірах», 2016-2018 рр. Наукове стажування для освітян, ІААС (Варшава, Польща), 11.03-23.03.2019р. Автор понад 160 наук. праць: - Судаков В.І. Тенденції епістемологічного розвитку сучасної соціології та концептуальні суперечності систематизації соціологічного знання // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2018. - №3-4 (38-39). - С.5-14; - Судаков В.І. Академічна доброчесність та комунікативні суперечності у науковому та освітньому середовищі // Академічна доброчесність: виклики сучасності / Зб. есе. – Warsaw: ІААС, 2019. - С. 143-147. - Соціальна напруженість в регіональних вимірах: проблеми теорії, методології та методики соціологічного дослідження: Кол. монографія – За заг.ред.В.І. Судакова. - К.,: Логос, 2018. - 240с. (у спіавт)
338322	Савельєв Юрій Борисович	доцент			0	Дослідницька методологія в соціології Доктор соціол.н., доцент. Доцент кафедри методології і методів соціологічних досліджень. Наук.-педагог.стаж 17 років. 2018 р. - захист докторської дисертації з соціологічних наук (22.00.01) «Соціальне включення як вимір модернізації європейських суспільств». Експерт наукової секції № 20 МОН України з 2019 р. Грант GESIS № El-2013-112 для дослідження в

						EUROLAB, GESIS – Leibniz, Institute for the Social Sciences «Вдосконалення моделі модернізації: Пояснення розбіжностей в процесі змін цінностей і розвиток європейських суспільств», Кельн (ФРН), 2013р. Стажування: - участь у 47th Essex Summer School in Social Science Data Analysis, University of Essex, UK, 2014 (сертифікат). - участь у IV Літня школа Лабораторії порівняльних соціальних досліджень Національного дослідницького університету «Вища школа економіки», Санкт-Петербург, 2014 (сертифікат) h-index Scopus 2; - Савельєв Ю. Б. Багатовимірна сучасність: соціальне включення в оцінці суспільного розвитку : монографія / Ю. Б. Савельєв. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2017.– 447 с.; - Savelyev Yu. Measuring the Development of Society through Social Inclusion: An Unnoticed Decline in Capabilities during a Period of Economic Growth in Ukraine // Ukrainian Sociology in the 21st Century: Theory, Methods, Research Results [Monograph]. Bakirov V., Golovakha E. (Eds.). Kharkiv: Karazin National University Publishers, 2018, pp. 377-390. - Савельєв Ю. Б. Вимірювальна модель динаміки соціальної напруженості на основі методу лінійної декомпозиції тренду та особливості факторів політичної участі в українському суспільстві // Соціальна напруженість в регіональних вимірах: проблеми теорії, методології та методики соціологічного дослідження / Монографія. Під ред. В.І. Судакова. - К., Логос, 2018.	
337902	Льїна Галина Володимирівна	доцент			0	Філософія науки та інновацій	Доктор філософ.н., доцент Доцент кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності КНУТШ, з 2012 р Доцент кафедри історії філософії з 2019 р. Досвід роботи з управління проектами - провідний науковий співробітник ННДІУ МОН України (до 2012 р.) ; Наук.-педагог.стаж 11 років. Захист докторської дисертації з філософських наук (09.00.05) "Візуальне мислення" в історико-філософській

						ретроспективи", 2019 р. Автор навчальних посібників, монографії, наукових праць, серед яких: - Ільїна Г.В. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура. Монографія. К., 2008 (у співавт.); - Ільїна Г.В. Міждисциплінарний словник з менеджменту [Навч. посіб. з грифом МОНМСУ] /За ред. Черваньова Д.М., Жилінської О.І. К., 2011 (у співавт.); - Ільїна Г.В. - Візуальне мислення в філософсько-освітніх контекстах сучасності // Критичне мислення: освіта, творчість, цінності : монографія / За заг. ред. В.Г. Кременя. – Розділ 5.- Київ : Інститут обдарованої дитини НАІПН України, 2017.- С.201-256.
183140	Сайтарли Інна Анатоліївна	доцент			0	Філософія науки та інновацій Доктор філософ. наук, професор. Професор кафедри філософії гуманітарних наук Має захищених аспірантів з філософських наук. Стаж наук.-педагог. роботи 22 роки. Автор навч. посібників, монографії, наукових публікацій: - Сайтарли І.А. Філософія соціальної культури [Текст] : монографія / І. А. Сайтарли. - К. : ПАРАПАН [изд.], 2012. - 291 с. - Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 240 с. - Сайтарли І.А. Ідейний зміст філософії франкфуртської школи її вплив на становлення французького постмодернізму // Політологічний вісник. – Київ. – Випуск 77, 2015. – С.7-17. - Сайтарли І.А. Структуралістський зворот у соціальних теоріях ХХст. // Культурологічний вісник. Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини, №34. – Запоріжжя. – 2015. – С. 84-89.
189031	Горбачик Андрій Петрович	декан			0	Дослідницька методологія в соціології Канд. фіз.-мат. наук, доцент. Доцент кафедри методології та методів соціологічних досліджень (до січня 2020 р. - декан факультету соціології). Наук.-педагог. стаж 30 років. Наук. керівництво: захищено 7 канд. дисертацій з соціологічних наук (22.00.02); Заст. відповід. редактора фах. видання «Вісник Київського національного

						університету імені Тараса Шевченка. Соціологія». Провідний наук. співр. ІС НАН України (за сумісництвом). Автор пакету комп'ютерних програм статистичного аналізу емпіричних соціологічних даних OSA. Проекти: - Національний координатор Міжнародного дослідницького проекту «European Social Survey» (ESS), 2004-2016 рр.; - Керівник держбюджетної НДР № 11БФ-017-01 "Тенденції структурної трансформації українського суспільства в контексті глобалізації та європейської трансформації" (2011-2013 рр.); - Виконавчий директор проекту OSI-HESP\ ReSET з порівняльних досліджень в удосконаленні викладання соціології, 2009–2012 рр. Стажування: - семінар "Expectations and outcome of study", м. Констанц (ФРН), , 2015; - за програмою академічних обмінів Еразмус+ в лундському університеті (Швеція), квітень 2018 р. (сертифікат) Публікації: - Gorbachuk A., Kutsenko O. Welfare state in uncertainty: disparity in social expectations and attitudes \\ Corvinus Journal of Sociology and Social Policy. – 5 (2), 2014. – Рр. 65-96; - Gorbachuk A. Subjective Reliability: Theory and Measurement (ISR), 2018 р. (у співавт.) - Головаха Є., Горбачик А. Тенденції соціальних змін в Україні та Європі: за результатами «Європейського соціального дослідження» 2005-2007-2009-2011-2013. – К.: 2014 р.	
338446	Бабенко Тамара Василівна	завідувач кафедри			о	Академічне письмо англійською мовою (English Academic Writing)	канд. філолог.н., доцент. Завідувач кафедри іноземних мов факультетів психології та соціології. Стаж наук.-педагог. роботи 22 роки. Сертифікат випускниці програми British Council "Викладання англійської мови для специфічних потреб", 2015. Автор навчальних посібників і наукових праць, серед яких: - Бабенко Т.В. Abstracts & annotations: Навч. посіб., К.: ВПЦ «Київський університет», 2018; - Бабенко Т.В. Стихний курс синтаксису англійської мови: Навч. посіб., К.: ВПЦ

							«Київський університет», 2015; - Бабенко Т.В. Теоретична модель навчання академічного іншомовного письма \\ Молодь і ринок №3 (134), 2016.
336345	Бабенко Світлана Сергіївна	доцент			0	Студії з сучасної соціології	Канд.соціол.н., доцент; магістр соціології Манчестерського університету (В.Британія) і Вищої школи соціальних і економічних наук (Москва). Доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин. Наук.-педагог.стаж 17 років. Н.керівництво – захист канд. дисертації англomовної аспірантки з Нігерії Е.О.Нваодух, 2019р. Почесна грамота Нац. академії пед.наук України за вагомий особистий внесок у розвиток освіти і пед. науки України, 2019 р. Стажування: за програмами академічного обміну Humeria та Еразмус+ в Лундському ун-ті (Швеція, 2016, 2017, 2019 рр.), на кафедрі Досліджень жінок, гендеру та сексуальності (WGSS) Ун-ту штату Огайо (США, 2018), на факультеті політичних наук Болонського університету (Італія, 2019). Наукові проекти: - "Маскулінність: сучасні зміни. Порівняльне дослідження в Україні, Казахстані, Туреччині та Єгипті" Інституту дослідження розвитку (IDS) Університет Сассексу (В.Британія), грант EBRD, 2018, експерт українського кейсу. - "Психічне здоров'я вимушено переміщених осіб та населення", дослідження Бірмінгемський ун-ту (В.Британія) та Українського Католицького ун-ту, 2018, аналітик. Публікації: - Kuznetsova I., Mikheieva O., Catling J., Round R., Babenko S. (2019) The Mental Health of IDPs and the general population in Ukraine: the Results of a National Survey and Interviews with Professionals. Briefing paper. DOI: 10.5281/zenodo.2585564 ; - Edström, J.; Aly, R.; Greig, A. and Walker, C. with Babenko, S.; Çağlar, M.; Kudaibergenova, D. and Müller, C. (2019) Masculinities and Transition: Enduring Privilege?, Brighton: IDS. - 44 p. - Olga Kupets, Volodymyr Vakhitov, Svitlana Babenko. Ukraine Case Study: Jobs and Demographic Change. Background Paper for World

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>Асистентська педагогічна практика</i>		
Вміти систематизувати та готувати лекційний матеріал з використанням останніх досягнень в певній галузі соціологічного знання.	Підготовка методичних матеріалів лекційних та семінарських занять, складання робочої навчальної програми дисципліни	Розробка методичних матеріалів лекційних, семінарських занять та програми дисципліни, яка викладається
Вміти творчо підходити до навчально-методичної роботи з врахуванням здобутків методики викладання соціології у вишах, соціології освіти та психолого-педагогічних рекомендацій	Підготовка методичних матеріалів лекційних та семінарських занять	Розробка методичних матеріалів лекційних та семінарських занять з дисципліни, що викладається
Вміти критично оцінювати лекції, семінарські заняття своїх колег, рефлексувати власний досвід і робити на цій основі висновки щодо організації викладацької роботи	Відвідування занять інших аспірантів, узагальнення набутого досвіду	Обговорення на методичних семінарах, написання рецензії на відкриті заняття, підготовка звіту з методичних дослідницьких завдань
Чітко, доступно, логічно та послідовно викладати навчальний матеріал, керувати студентською аудиторією	Проведення лекційних та семінарських занять, перевірка студентських робіт	Проведення лекцій та семінарських (практичних) занять з дисципліни, оцінювання студентської роботи з контролем з боку керівника
Формувати потребу у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації	Відображення результатів власної наукової роботи у підготовлених заняттях для студентів, захист результатів асистентської практики на засіданні кафедри	звіт про результати проходження асистентської педагогічної практики
Знати принципи організації науково-педагогічної роботи кафедри, форми та методи викладання соціологічних дисциплін на факультеті соціології	Відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій, що проводять керівники, кафедр	Підготовка рецензій на відвідані заняття; обговорення з керівником практики
<i>Філософія науки та інновацій</i>		
Знати основні філософські стратегії науки та інновацій, розуміти їх евристичність та відмінності, дотичність до сучасного соціогуманітарного дискурсу	Лекція-дискусія, практичні з порівняльного аналізу евристичності, самостійна робота	Участь у дискусії, проектно-пошукова робота, тест
Знати і розуміти основні філософські, загальнонаукові методи наукового пізнання та інноваційної діяльності	Лекція, каскадна дискусія, кейс-метод, практичні з обґрунтуванням методів кандидатського дослідження	Фрагмент тексту дисертації, участь у дискусії, тест
Знати і розуміти норми наукової етики, етики соціологічної діяльності	Лекція, самостійна робота, кейс-метод	Творче завдання з аналізу кейсу, участь в дискусії
Вміти працювати з бібліографічними каталогами, наукометричними та емпіричними базами даних	Проектно-пошуковий метод, аналітичний огляд	Практичне завдання за темою дисертації
Вміти з філософських позицій формулювати загальну методологію наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність	Лекція-дискусія, кейс-метод, практичне завдання з підготовки проекту кандидатського дослідження	Розробка з проекту дисертаційного дослідження
Вміти формулювати бізнес-план власного дослідження та впровадження його результатів, технологію стартапу	Лекція, семінар-тренінг з розробки бізнес-плану, алгоритму впровадження наукової інновації	Бізнес-план проведення дослідження і впровадження його результатів
Вміти обговорювати, обґрунтовувати і публічно презентувати результати аналітичної роботи, проект дослідження	Практичне заняття, дискусія, мозковий штурм	Презентація проекту, участь в дискусії
Вміти застосовувати норми наукової етики в наукових комунікаціях	Кейс-метод, аналітичний огляд	Аналіз кейсів
Вміти самостійно розробляти логіку і загальнонаукову методологію кандидатського дослідження, застосовувати норми професійної етики	Метод науково-дослідної роботи з розробки проекту дисертаційного дослідження, рецензування інших проектів	Проект дисертаційного дослідження; рецензія іншого проекту
<i>Академічне письмо англійською мовою (English Academic Writing)</i>		
Творчо застосовувати здобуті знання, порівнювати та систематизувати результати експериментів	Практичні заняття, самостійна робота	Підсумкова контрольна робота
Аналізувати, порівнювати, класифікувати фахову інформацію, оцінювати значимість інформації; написати звіт про результати наукового дослідження або експерименту з фаху	Практичні заняття, самостійна робота	Підсумкова контрольна робота

Шукати необхідну інформацію в іншомовних друківаних та електронних джерелах з фахової тематики, застосовуючи відповідні пошукові методи та термінологію	Самостійна робота	Конспекти фахових статей; звіт про дослідницьку роботу; завдання для самостійної роботи; самооцінювання
Знати види академічного письма; різні типи та структури академічного фахового тексту; загальні правила цитування та посилання на джерела з фаху; основні правила синтаксису академічного тексту; мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів професійного мовлення	Практичні заняття; фронтальна, індивідуальна робота; робота в парах і малих групах	Фронтальне опитування, мовленнєва діяльність: читання академічних текстів з фаху, говоріння, письмо
Знати різновиди лексичних одиниць фахових текстів; структуру стислого переказу фахового тексту; способи швидкого та ефективного пошуку та обробки наукової інформації	Практичні заняття; фронтальна, індивідуальна робота; робота в парах і малих групах	Фронтальне опитування, мовленнєва діяльність: сприйняття на слух, читання, дискусія, письмо
Знати стилістичні дискурсивні особливості наукового тексту; особливості термінології фахових текстів з соціології; методи написання структурованої наукової роботи; правила складання бібліографії; основні правила синтаксису наукового тексту	Практичні заняття; фронтальна, індивідуальна робота; робота в парах і малих групах	Фронтальне опитування, мовленнєва діяльність: сприйняття на слух, говоріння, письмо
Знати види авторських анотацій; структурування анотацій у залежності від призначення; принципи добору ключових слів; види критичних анотацій, структура анотації та особливості написання; бібліографічні анотації, структурування, синтаксичні особливості та властиві мовні форми	Практичні заняття; фронтальна, індивідуальна робота; робота в парах і малих групах	Фронтальне опитування, мовленнєва діяльність: сприйняття на слух, критичне читання, говоріння, письмо
Знати види презентацій; правила створення відео презентацій; особливості голосової презентації доповіді; зразки мовлення для ведення дискусії з фахової проблеми; ведення наукового листування з редакцією фахового англomовного журналу	Практичні заняття; фронтальна, індивідуальна робота; робота в парах і малих групах	Мовленнєва діяльність: сприйняття на слух, участь у дискусії
Здійснювати комунікацію в письмовій і усній формах у межах фахової тематики; правильно застосовувати граматичні структури, які притаманні науковим англomовним текстам; читати фахові наукові статті із різною цільовою настановою	Самостійна робота	Реферування фахових статей; звіт про пошукову роботу; завдання для самостійної роботи
Використовувати граматичні структури та лексику, притаманну академічному стилю; володіти навичками критичного читання; брати участь в обговореннях та дискусіях	Самостійна робота	Конспекти фахових статей; звіт про пошукову роботу; завдання для самостійної роботи; оцінювання проектної роботи; самооцінювання
Складати авторські анотації для статті; складати критичні анотації до фахових наукових текстів; володіти навичками парафрази та цитування	Самостійна робота	Конспекти фахових статей; звіт про пошукову роботу; завдання для самостійної роботи; оцінювання проектної роботи; самооцінювання
<i>Студії з сучасної соціології</i>		
Розуміти сучасні тематичні та теоретичні стратегії соціологічного пізнання в світовій соціології	Лекція-дискусія, каскадна дискусія, мозковий штурм	Участь у дискусії, аналітичний огляд, рецензія
Оцінювати та обґрунтовувати теоретичну базу наукового дослідження, зокрема, для своєї дисертаційної роботи	Кейс-метод, науково-дослідний метод	Аналітичний огляд, фрагмент тексту дисертації
Обґрунтовувати наукову проблему та аналітично визначати стан її наукової розробленості	Практичне заняття, самостійна робота, науково-дослідний метод	Фрагмент тексту дисертації, презентація, участь у дискусії
Створювати теоретичні моделі в соціологічному дослідженні	Лекція, практичне, самостійна робота	Фрагмент тексту дисертації; участь у дискусії
Створювати наукові тексти в жанрі проекту наукового дослідження, тез наукової доповіді, наукової статті	Практичне заняття, самостійна робота	Тези наукової доповіді, дизайн наукової статті, презентація
<i>Дослідницька методологія в соціології</i>		
Вміти формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми і обирати оптимальний дизайн дослідження та відповідні методи збору та аналізу даних для перевірки гіпотез	Лекція, кейс-метод, науково-дослідний метод	Фрагмент тексту дисертації, участь у дискусії
Вміти оцінювати та обґрунтовувати методологічну базу наукового дослідження, зокрема, для своєї дисертаційної роботи	Лекція, тренінг, самостійна робота	Творче практичне завдання
Вміти оцінювати можливості і обмеження новітніх методів наукових досліджень із застосуванням експериментального, неекспериментального, якісного, кількісного або змішаного дизайну	Лекція-дискусія, практичне заняття, самостійна робота	Творче практичне завдання
Вміти визначати методологічні принципи та методи свого дисертаційного дослідження в	Практичне заняття, самостійна робота, презентація, дискусія	Фрагмент тексту дисертації, участь у дискусії

залежності від об'єкту і предмету у міждисциплінарному контексті		
<i>Комплексний іспит із спеціальності</i>		
Оцінювати та обґрунтовувати теоретичну базу наукового дослідження, створювати теоретичні моделі соціологічного дослідження	Самопідготовка за білетом	Співбесіда на іспиті
Вміти формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми і обирати оптимальний дизайн дослідження та відповідні методи збору та аналізу даних для перевірки гіпотез	Самопідготовка за білетом	Співбесіда на іспиті
Вміти визначати методологічні принципи та методи свого дисертаційного дослідження в залежності від об'єкту і предмету у міждисциплінарному контексті	Самопідготовка за білетом	Співбесіда на іспиті
Розуміти сучасні тематичні та теоретичні стратегії соціологічного пізнання в світовій соціології	Самопідготовка за білетом	Співбесіда на іспиті
Вміти оцінювати та обґрунтовувати методологічну базу наукового дослідження, зокрема, для своєї дисертаційної роботи	Самопідготовка за білетом	Співбесіда на іспиті
Вміти оцінювати можливості і обмеження новітніх методів наукових досліджень із застосуванням експериментального, неекспериментального, якісного, кількісного або змішаного дизайну	Самопідготовка за білетом	Співбесіда на іспиті